

МАЙН РИД САМОТНО ЖИЛИЩЕ

Превод от английски: Т. Ненова, 1992

chitanka.info

I

В централния град на северните мексикански провинции — Чигуагуа, разположен сред голи степи, заобиколен от скали, се извършваше тържествена религиозна церемония — едно често явление за мексиканските градове. Тази необикновено грандиозна процесия символизираше шествието на Христос към Голгота. В нея вземаха участие всички съсловия, включително и войските. За духовенството тя беше източник на големи доходи и то беше най-активно.

По това време в Чигуагуа съществуваше само едно ханче с гостилница от каубойски тип. Сред посетителите беше и един млад американец от щата Кентъки на име Франк Хамерсли. По своята красота и телосложение той напомняше бог Аполон. Дрехите и обноските му показваха, че е свободен и богат джентълмен. Той стоеше пред гостилницата и наблюдаваше процесията. От израза на лицето му можеше да се разбере, че събитието никак не го учудва и не е ново за него. Колоната пред входа го закриваше и затова господинът не считаше за нужно да сваля шапка. Разбира се, той би направил това, ако предполагаше, че някой може да го забележи, тъй като не желаше да оскърбява религиозното чувство на когото и да било, а още повече па мексиканските фанатици, макар че сам той беше протестант.

Твърде скоро обаче Франк забеляза обърнатите към него заканителни погледи и чу глух ропот от недоволство сред минаващата тълпа. Като разбра причината за това, той веднага се опита да се скрие зад колоната, но вече беше късно. Острият поглед на един фанатик офицер, който яздеше начело на отряд улани, го видя и бързо се приближи с гола сабя към него.

— Долу шапката и на колене, негоднико: — извика той.

Но неговата заповед не постигна желания резултат и офицерът с удар на сабята свали шапката от главата на непослушника. Американецът се облегна на стената, за да не падне. След секунда се опомни, извади револвера си и в следващия момент куршумът щеше да прониже главата на дръзкия улан, ако не бе се намесило трето лице,

което спря ръката на Франк. Отначало помисли, че има работа с нов враг, но скоро се убеди в противното.

— Нямате право, капитан Урага — обърна се непознатият към улана. — Този джентълмен е чужденец и не е запознат с обичаите на страната.

— Имаше достатъчно време да се запознае с тях, за да изпита уважение към светата Църква! Но с какво право се намесвате, полковник Миранда?

— С правото на човек и на ваш началник.

— Вие не се намирате във вашия район. Ако, бяхте в Албукерке, щях да ви се подчинявам, но в Чигуагуа — никога.

— Помнете, че ще отговаряте за нанесената от вас обида. Не си въобразявайте, че сегашният диктатор, вашият покровител Санта Ана, ще може и в този случай да ви помогне. Навярно сте забравили, капитан Урага, че сегашното правителство се счита отговорно за непочтителното отношение към великата република, чийто гражданин, струва ми се, е този млад човек.

— О! — извика офицерът. — Проповядвайте на друг, полковник Миранда, аз нямам време да ви слушам. Вървете и двамата по дяволите!

И с това мило пожелание капитанът пришпори коня си и отново застана начело на отряда. Процесията бавно напредваше и скоро всички забравиха за скандала. Франк и неговият защитник влязоха в гостилницата.

Развълнуван и объркан от нанесената му обида, младият американец се чудеше какво да предприеме. Потърси помощ от новия си познат, който току-що го предпази от престъпление.

— Какво да правите? — повтори полковникът. — Най-добре е да забравите всичко, ако милеете за живота си.

— Простете, сеньор, но това е невъзможно! Аз съм американец и не мога да отмина подобно оскърбление без отговор. Като джентълмен ще поискам удовлетворение и капитан Урага не ще се осмели да ми откаже.

— Непременно ще откаже под предлог, че сте чужденец.

— Но какво да правя? Аз съм сам тук.

— Е, ще ви помогна, щом упорствате. В качеството на ваш секундант ще отида при капитан Урага и той ще получи поканата ви.

— Как бих могъл да изкажа моята благодарност?

— Не трябва, не трябва! Кажете ми, умеете ли да боравите с шпага?

— Достатъчно, за да не се боя, че ще изгубя живота си.

— Прекрасно! Ние, мексиканците, кой знае защо, сме убедени, че американците са много слаби фехтовачи и навярно този страхливец Урага ще избере шпагата.

— И ще бъде много разочарован.

— Радвам се. А сега ще изслушам вашите инструкции и ще отида при него.

На другия ден по време на дуела с шпаги младият американец прояви изключително умение; той изби няколко предни зъба на Урага и силно обезобрази страната му с дълбока резка.

— Сеньор Хамерсли — обърна се към него полковник Миранда, когато след дуела седяха в ресторанта на чаша вино, — мога ли да ви попитам къде смятате да заминете сега?

— В Санта Фе, столицата на Ню Мексико, а оттам с някой керван ще се върна в Съединените Щати — А кога по-точно?

— Не съм решил.

— Съветвам ви незабавно да тръгнете и по-добре днес, отколкото утре.

— Какво говорите, полковник Миранда?

— Оставайки тук, всяка минута рискувате живота си. Не познавате капитан Урага! Въпреки военния си мундир всъщност той е истински разбойник. В Мексико е много лесно да се наеме убиец за нищожна сума. А той никога няма да ви прости обидата, разбрахте ли?

— Но какво трябва да направя?

— Незабавно да напуснем това място. Предстои ни общ път до Албукерке, където ще бъдете в безопасност. Аз имам конвой и ви предлагам да се възползвате от него...

— Не зная как да ви благодаря.

— Хайде, сеньор. Трябва да пестим времето. Кой знае дали не ни чакат някъде зад ъгъла наемни убийци. Пригответе се за път! Два часа преди залез слънце трябва да сме тръгнали.

И наистина, в уреченото време група конници излезе от вратите на Чигуагуа на път за Санта Фе.

II

Минаха шест седмици. На верандата на подобна на замък къща в края на града Албукерке стояха полковник Миранда и Франк Хамерсли. След триседмично уморително пътуване последният с удоволствие се възползува от сърдечното гостоприемство на своя нов приятел, командир на войските, които бяха разположени тук за защита на града от нападения на индианци. Къщата се намираше в огромното наследствено имение на Миранда, край което течеше Рио дел Норте. Тази местност се ограждаше от планинската верига Сиера Роса. На половин километър от града бяха разположени казармите.

Полковникът беше още много млад и нямаше семейство. В салона висеше портрет на по-малката сестра на Миранда, която от време на време му идваше на гости. Франк често поглеждаше този портрет и всякога го обхващаше желание да се запознае с оригинала.

— И тъй, сеньор Франсиско, утре вие ме напускате?

— Необходимо е, полковник. Аз и без това едва ще успея да се присъединя към кервана, който в друг ден ще излезе от Санта Фе.

— Мъчно ми е да се разделя с вас. Тук съм ужасно самотен и освен с доктор Просперо не поддържам връзки с никого извън службата, макар да имам твърде много работа с тези индианци, които, щом научиха с колко хора разполагам, започнаха да стават по-дръзки. Утешава ме само мисълта, че скоро ще пристигне сестра ми. Ако знаехте какво оживление внася това прелестно дете в моя живот! Аз бих бил щастлив, ако можех да ви запозная.

— Уверен съм, че вашето желание ще се сбъдне.

— Но кога?

— Трябва ми време да купя стока в Америка, след което ще се върна тук, за да я разменя за мексиканско злато.

— Значи вие искате да станете търговец?

— Да, точно за това дойдох. Уверявам ви, че ако всичко тръгне добре, няма да мине и година, и аз ще се върна отново.

— Радвам се, че ще ви видя пак, а сега позволете ми да ви дам един приятелски съвет: бъдете предпазлив, не мислете, че само червенокожите са опасни. Спомнете си за капитан Урага, който е много по-жесток, отколкото си го представяте. Познавам добре този разбойник! Чудите се, че в същото време той може да бъде офицер в нашата армия? Впрочем тук е замесена силна власт, която действа тайничко — това е нашето духовенство! Урага е едно от най-послушните оръдия в ръцете му и безпрекословно изпълнява всички негови безчестни искания. А когато настъпи време за нов метеж против нашата независимост, той ще бъде един от първите в него, между най-откритите изменници! И като си помисля, че този подлец иска да се добере до ръката на сестра ми!

При тези думи Хамерсли съжали, че не го уби по време на дуела.

— Но, полковник, няма това е възможно?

— Докато аз съм жив, разбира се, не! Но при сегашните условия на живот всеки миг рискувам да бъда убит и тогава моята бедна сестра.

— Аз скоро ще бъда тук — каза Франк, сякаш успокояваше Миранда. — С пролетния керван не ще успее да се върна, но има друг път, от който мога да се възползувам. Аз предварително ще ви пиша. Ако тук стане някакъв политически преврат и вие бъдете принудени да бягате, няма защо да ви казвам, че в Америка винаги ще намерите приятел и дом. Те си протегнаха мълчаливо ръце и се погледнаха открито в очите.

На следното утре Хамерсли се прости със своя приятел и тръгна за столицата на Ню Мексико, придружен от драгуни, които му даде Миранда в случай на нападение от червенокожи.

III

Преди четвърт век индианците от племето навахо всяваха ужас сред жителите на Ню Мексико. Те много често нападаха градове, убиваха хора по улиците, като ги пробождаха с копията си, разбиваха и ограбваха магазините, отвличаха жените в своите далечни степи.

В това време, когато Мексико се управляваше от тираничния диктатор Санта Ана, в степите на индианците можеха да се видят цели групи пленени жени, откъснати от своите семейства и насила превърнати в заложници и робини.

Положението от ден на ден се влошаваше и когато полковник Миранда бе назначен за командир на войските в Албукерке, нещата се бяха объркали до краен предел. Не само това градче, но и столицата Санта Фе бяха постоянно застрашени от нашествия на червенокожи разбойници. Към племето навахо се присъединиха апахите от юг и команчите от източните степи, разположени край Рио дел Норте. Нито едно селище, нито една колония не останаха незасегнати. И разкошните постройките на големите чифлици, и по-скромните имения, всичко беше безжалостно разорено. Само в градовете защитени с каменни стени, белокожите успяха да се укрият и също онези индианци, които бяха приели християнството, въпреки че и там нямаше пълна безопасност.

Полковник Миранда, искрен патриот, който се стараеше с всички сили да защити поверения му окръг, се обърна към правителството с молба да му изпратят на помощ още войска. Пристигнаха отряд улани под предводителството на капитан Урага, което го разочарова. Но Урага сякаш беше забравил за тяхното стълкновение, държеше се приятелски и в същото време почтително.

Те почти постоянно бяха, заети с преследване на индианци и известно време животът им течеше спокойно.

Но понеже сестра му беше сега при него, Миранда се безпокоеше за нейната съдба. Смущаваше го непрекъснатото ухажване на Урага, който беше чест гост в дома му.

Започнаха да се носят слухове, че тиранинът Санта Ана пак взема властта в ръцете си, и Урага стана твърде самоуверен, дори дързък, тъй че полковник Миранда беше принуден да го помоли да не посещава повече къщата му.

— Да, мила моя — каза той веднъж на сестра си, — Урага не трябва да идва вече у нас. Аз зная причината на неговото непристойно поведение: духовенството пак взема надмощие. Тежко на нашата страна, ако то окончателно победи, а също и на нас!

Като прегърна сестра си на прощаване, той седна на коня си и излезе на площада, за да направи прегледна войските. С учудване забеляза, че войниците не се бяха строили, за да го посрещнат. Колкото повече се приближаваше, толкова по-странно зрелище се откриваше пред очите му. Всичко беше в безредие, войниците тичаха и скандираха: „Да живее Санта Ана!“, „Да живее генерал Армио!“, „Да живее полковник Урага!“

Нямаше съмнение, че беше станал бунт. Старото правителство, на което служеше Миранда, бе свалено. С гола сабя Миранда се хвърли сред разбунтувалите се войници. Няколко души, които бяха останали верни на сваленото правителство, го последваха. Започна се бой, чува се гърмежи, звън на оръжия. Мнозина паднаха убити, други ранени; между последните беше и полковник Миранда.

След десет минути всичко привърши. Бившият командир на войските беше арестуван, а капитан Урага, сега вече полковник, зае неговото място.

В същото време навред се пръсна слух, че дон Антонио Лопес де Санта Ана е провъзгласен за диктатор на Мексико, а неговият привърженик Мануел Армио — за губернатор на Санта Фе.

— Какво е задържало Валериан? Защо не се връща вече? — разтревожено мислеше Адела, която очакваше брат си от военния преглед.

Времето минаваше, настана вечер, а него все го нямаше. Бедната Адела не можеше да си намери място и непрекъснато излизаше на верандата, като се вслушваше в най-малкия шум. За да отвлече вниманието си от страшните мисли, които я преследваха, тя започна да гледа портрета на чужденеца, когото брат и толкова бе обикнал. Това беше портретът на Франк, подарен на Миранда в деня на раздялата им. И докато Адел го гледаше, в сърцето ѝ нахлуваше онова чувство, което

обхващаше Франк, когато гледаше нейния портрет. Мечтите и бяха прекъснати от нечий стъпки.

— Най-последно, Валериан! — извика тя и се затича да го посрещне. Но изведнъж с треперещ глас възкликна: — Това не е той! Света Богородице, но къде е брат ми?

Пред нея стоеше бледен, запъхтян работник.

— Сеньорита, аз дойдох с лоши новини. Стана бунт във войската. Изменниците взеха надмощие и вашият брат е ранен и пленен.

Адел се олюля бледа и безмълвна. Веднага изпрати хора в града за новини и започна да се моли.

В полунощ брат ѝ се върна, придружен от полковия лекар, негов приятел. И двамата бързаха, сякаш ги гонеше някой. И това беше самата истина. Братът и сестрата взеха най-верните си хора и напуснаха заедно с доктора бащиния дом, който полковник Урага твърде скоро завладя с подкупени войници.

За щастие на нашите бегълци Урага беше до такава степен пиян, че нищо не можеше да съобрази. И чак на следното утро, когато те бяха в безопасност, той изтрезня и зарева като безумен. Полковник Миранда разби двете му най-скъпи мечта — да отмъсти на омразния си враг и да завладее сърцето на жената, която страстно обичаше.

IV

Безпределната пясъчна равнина под лъчите на изгряващото слънце блестеше с червено-жълт блясък. На север тя се пресичаше от верига хълмове, а на юг от скали, които се издигаха като висока стена и съвсем закриваха хоризонта.

Между тези скали и най-близките хълмове се виждаха шест големи фургона, наредени в кръг. В средата на този кръг се бяха скупчили петдесетина души и коне. Безжизнени трупове лежаха между колелата на колите. Всичко наоколо носеше следи от ужасно кръвопролитие.

На 600 метра от кервана, на същата пясъчна равнина, се бяха разположили индианците, които бяха нападнали белите пътници преди залез слънце.

— Уолтър — попита Хамерсли, стопанинът на Кервана, като се обърна към стария тексаски фермер, — какви са тези, команчи ли?

— Да — отвори Уолтър на лош английски език. — и при това една от най-страшните шайки, която има за вожд жестокия Лисардо. Навярно те кроят сега нещо против нас.

— Защо не опитаме да пробием тяхната верига? — продължи Франк.

— Забравяте, че имаме само два коня. А как ще се спасят останалите?

— Имате право, Уолтър, не трябва да ги изоставяме, за да спасим собствения си живот. Да се борим до последна възможност, а ако загинем, то нека всички заедно.

Хамерсли едва успя да произнесе последните думи, когато една част от индианците наскоча на конете с лъкове в ръце и със снопчета стрели. И преди обсадените да успеят да предприемат каквото и да било, върху тях се посипаха от всички страни горящи стрели.

Индианците, скрити зад своите коне, се приближаваха до разстояние, откъдето стрелите попадаха в целта, и после бързо се отдалечаваха.

— Братя, на оръжие! — изкомандва Уолтър. — Мерете хубаво, за да не отиват куршумите на вятъра!

Докато той се разпореждаше, във въздуха светна горяща стрела, изви се като огнена ракета и падна на 20 крачки от центъра на кервана, като изпускате дим.

Червенокожите се увлякоха и забравиха всякаква предпазливост, стесниха още повече кръга и стрелите им една след друга се сипеха като дъжд от блестящи ракети по покривите на фургоните със стока.

Много червенокожи падаха, пронизани от куршумите на белите, но техните места заемаха други. Скоро се издигнаха огромни кълба дим над платнищата на фургоните и пламъците малко по малко обхванаха целия керван.

Но в разгара на боя обсадените не си даваха сметка за това, което ставаше. Те вземаха този зловещ дим за барутен. Най-после разбраха какво остава.

— Ние горим, братя! — пръв извика Уолтър.

— Какво да правим, какво да правим? — питаха се всички помежду си.

— Нищо — отговори Хамерсли, — освен да продължаваме да се бием до последни сили.

Докато Франк произнасяше тези думи, всички фургони бяха обвити с гъст дим. Като нямаха дори вода, за да гасят пламъците, те решиха да засипват с пясък огъня и като извадиха от една кола лопатите, се заловиха усърдно за работа. Но не за дълго време; червенокожите, ободрени от успеха, все повече стесняваха кръга около кервана. Трябваше пак да се вземат пушките. Въпреки силния дим обсадените добре виждаха индианците, които безстрашно настъпваха към тях. Карабините непрестанно стреляха и земята се стелеше с нови трупове. Настъпи критичен момент. Всичко наоколо гореше и все повече се покриваше с дим.

Червенокожите дойдоха до самите фургони, катереха се и се опитваха да проникнат в заграденото пространство. Белите смениха пушките с револвери и като стреляха непрекъснато, поваляха нападателите един след друг. По време на обсадата Франк учудваше другарите си със своята ловкост и безстрашие. Той се сражаваше като лъв и се хвърляше смело срещу враговете. Но всичко беше напразно: силите бяха твърде неравни. Много от другарите му бяха избити и

неговата възбуда се смени с отчаяние. Но не се уплаши, не помисли за спасение чрез бягство. Той тъкмо беше пронизал с кривия си нож трима червенокожи и дебнеше поредната си жертва, когато пред него се изправи едрата фигура на Уолтър.

— Мъртво животно! — ритна той с презрение трупа на индианеца. — Франк, и с нас ще стане същото, ако ние...

— Какво ако ние, Уолтър?

— Ако ние не избягаме — бързо и глухо отговори той.

— Това е невъзможно! — извика Хамерсли.

— Не, Франк, възможност има, поне за нас двама та. Почти всички са избити, а със своята гибел ние няма да ги спасим. Но ако останем живи, ще отмъстим за тях на тези разбойници. Виждате ли тези два коня? Елате, Франк, докато не е късно!

Хамерсли продължаваше да се колебае. През това време Уолтър успя да направи изход между два фургона.

— Хайде, Франк, по-скоро — продължаваше да го убеждава той. — Сядайте на коня и ме следвайте. И да не успеем да избягаме, по-добре да бъдеш убит на полето, отколкото като борсук в капан. Хайде, Франк! Сега или никога!

Младият американец скочи на коня си и след няколко секунди и двамата препуснаха с всички сили по жълтата пясъчна равнина.

Щом Франк и Уолтър напуснаха кервана, сражението се прекрати. Всички техни спътници бяха избити. Червенокожите слязоха от конете си, прескочиха през фургоните и започнаха да пробождат със своите дълги копия всеки, който проявяваше признаци на живот. По време на тази жестока гавра над мъртвите тела сред червенокожите се появиха двама души със странна външност. По дрехите и цвета на кожата те приличаха на индианци, но все пак личеше, че принадлежат към по-цивилизована раса. Говореха на испански език.

Те слязоха от конете и внимателно разгледаха труповете на белите. Този, който изглеждаше, че е по-старши, каза с отчаяние:

— Дявол да го вземе! Него положително го няма между убитите, а е сигурно, че е пътувал точно с този керван. Пак е съумял да се изплъзне! Нима аз напразно бих път дотука?

— Но погледнете тези богатства — утешаваше го спътникът му — и ще се убедите, че времето не е било изгубено.

— Защо ми е коприна и кадифе? Бих дал всички богатства на света за неговата глава. Но къде може да е? Ами ако е избягал? — изплашено се питаше мъжът. И сякаш в отговор на неговия въпрос някъде далече се чу тропот от копита.

Като вдигна глава и погледна в посоката, откъдето се чу шумът, странният индианец видя приблизително на три километра двама конници, които се отдалечаваха. Червенокожите, които току-що забелязаха бегълците, бързо възседнаха конете си, за да продължат преследването.

— Ти си още жив, но скоро ще умреш! — заканваше се този, който се убеди, че един от бягащите е именно човекът, когото жадуваше да намери между трупите.

V

Като се реши на тази смела крачка, Уолтър действаше по предварително обмислен план. Дотук всичко вървеше благополучно и те, прикрити от облак прах, отиваха към скалите, мълчаливи като привидения. Когато се приближиха до подножието им, двамата трябваше да променят посоката, понеже една висока скала преграждаше пътя. Не само конете не можеха да се изкачат по нея, но и за котка тази задача не би била по силите.

Какво трябваше да правят? Скоро щяха да излязат от облака дим, който ги скриваше досега. Нямаше време за колебания; те завиха наляво и се понесоха в прозрачния, чист въздух на равнината, под ярките лъчи на слънцето.

Но от това не им беше по-леко. По достигащите до тях викове и стрелба те разбраха, че ги гонят, и скоро видяха преследващата ги шайка разбойници. Биха могли да се надяват на конете си, но за нещастие нова скала им прегради пътя, а червенокожите вече съвсем ги приближаваха.

— Изгубени сме, Уолтър — каза Франк.

— Още не се знае — отговори Уолтър, като оглеждаше с орлов поглед скалата.

Червената, пясъчно-каменна скала, грапава и непристъпна, се издигаше на височина двеста метра. На пръв поглед тя като че ли не можеше да им бъде защита. Без да сваля очи от нея, Уолтър си припомняше нещо.

— Навярно това е същото място — прошепна той. — Кълна се в бога, че не съм се излъгал! — прибави тържествено, обърна коня си право към скалата и повика Франк да го последва.

Хамерсли се подчини. Скоро те стигнаха до широка пукнатина в скалното образувание, която се простираше от основата до върха му.

— Вървете напред — каза Уолтър на Франк — и по-бързо. Вземете моята пушка, напълнете и двете, докато аз разгледам края на долчето.

Уолтър се промъкна през теснината след Хамерсли, като дърпаше след себе си с огромни усилия коня. Най-после той го вкара и когато животното се озова в тясното пространство, плътно притиснато от двете страни до каменните стени, Уолтър с израз на дълбока жалост извади от ножницата своя крив нож и в миг заби острието в шията на коня, отдето рухна гъста струя кръв. Животното напрегна последните си сили, за да избяга от смъртта, но не успя и след две-три конвулсивни тръпки се простря безжизнено, без да сваля пълните си с упрек очи от своя господар.

— Това беше неизбежно! — промълви Уолтър, като се извърна чевръсто към спътника си. — Оръжието готово ли е?

Хамерсли мълчаливо му подаде пълната пушка.

— Ако бъдем принудени да останем дълго тук — забеляза Франк, — рискуваме да загинем от глад и жажда.

— Ние няма да останем повече от двадесет минути. Не мислете, Франк, че аз влязох в тази дупка като подгонен заек. Зная, че тази теснина има изход отзад. И щом хвърлим прах в очите на тези разбойници, веднага ще се измъкнем.

В същото време Уолтър, коленичил до убития кон, майстореше нещо.

— Ето — каза той, като се изправи, — не поставих ли пушката, куртката и шапката тъй, че всеки би могъл да се закълне, че зад коня лежи човек, готов да се защитава? А сега да вървим по-скоро, Франк, и ако разбойниците се хванат на тази въдица, ние ще бъдем спасени.

Като измина двадесет крачки навътре в теснината, Уолтър каза:

— Не намерих никакъв изход, Франк, трябва да рискуваме да се спуснем в тази яма. Ето, вижте я.

Като се приближи до посоченото му място, Хамерсли видя нещо като пещера между огромни камъни. Тя се спускаше право надолу и имаше елипсовидна форма, която напомняше отвор на кладенец. Но как да се решат да се спуснат там? В такава тъмнина! И дали ще успеят?

Уолтър взе един малък камък и го хвърли надолу. Мина доста време, докато той, удряйки се ту в една, ту в друга стена, се спря на дъното. По звука от падането те разбраха, че в този кладенец има издатини, които могат да им служат за стъпала. Без да губят време, двамата започнаха да се спускат в пропастта.

Бавно и мълчаливо напредваха те, като призраци, и най-после се скриха в царувания долу мрак. За щастие, кладенецът не беше широк и бегълците бяха в състояние да се задържат, като се облягат на противоположните стени.

Те слизаха извънредно бавно и предпазливо, като съзнаваха, че едно неловко движение може да ги накара да полетят в бездната. Като очакваха всяка секунда враговете да се появят около отвърстието на кладенеца, те решиха да се спуснат само дотолкова, че да не се виждат отгоре. Понеже въпреки предпазливостта си, вдигаха шум при спускането и се бояха, че с това ще се издадат.

Приблизително на десет метра дълбочина те напипаха голяма издатина, на която се разположиха. Не минаха и няколко минути, когато техните опасения се оправдаха: чува дивашки викове и смях и разбраха, че шестима души стоят на самия край на кладенеца. Приятелите дори успяха да различат при слабата светлина на върха на кладенеца перата по главите на индианците. Изведнъж надолу полетя камък. Уолтър, който вероятно очакваше нещо подобно, предварително се сви и се притисна до стената. Камъкът мина, без да ги закачи, и падна в бездната. След него последва втори, трети и най-после четвърти, който силно удари Франк в гърдите.

— Може би — каза той с ужас — те ще успеят да свалят някой голям къс скала, който ще ни смаже?

Страхувайки се от тази възможност, започнаха да търсят спасение от каменния дъжд. Изведнъж Хамерсли с радост откри един отвор, който вървеше хоризонтално, и двамата веднага се скриха в него.

Скоро хвърлянето на камъни се прекрати и настъпи пълна тишина. Вероятно уморените индианци са решили да се върнат в своите степи; тъй поне мислеше Хамерсли, но Уолтър беше на друго мнение.

— Не хранете напразни надежди — каза той, — познавам Лисардо. Те или няма да си отидат оттук, докато не излезем от кладенеца, или ще ни задушат с дим. Погледнете, не съм ли прав?

Франк протегна шия и видя, че горе светва огън. След това чу шумолене на падаща суха трева, която го накара да си дръпне главата. Една част от тревата се закачи на издадената скала, останалата падна в бездната. След минута кладенецът се напълни със задушлив дим от

горенето на сухите стебла на едно растение, което вирее по Мексиканското плато и е добре известно със своя упоителен ефект. Уолтър веднага го позна.

— Ако не пресечем достъпа на този дим до нас — каза той, — ние сме загубени. Свалете си куртката да закрием отвора.

Повече от час те придържаха с усилие тази импровизирана завеса, но въпреки това димът проникваше и дразнеше очите и гърлата им. Те геройски понасяха това мъчение, като потискаха всячески кашлицата, за да не издадат присъствието си. От време на време дочуваха звуци от падащи топки суха трева. След това всичко утихна: вероятно индианците считаха, че са постигнали желаната цел.

Неочаквано се вдигна невъобразим шум, чуха се викове, прекъснати от падането на нещо огромно, сякаш част от скалата се свличаше. Настъпи тишина, напомняща безмълвието на смъртта. Известно време двамата преследвани стояха като вкаменени. Най-после Уолтър се реши да надзърне — Какво е това — прошепна той, като се обърна към другаря си, — нима вече е настъпила нощ?

— Не вярвам. Но защо питате, Уолтър?

— Понеже не виждам светлина горе. Димът не би могъл да я закрие.

Хамерсли също излезе от укритието. В края на краищата Уолтър успя да се изкачи до върха на кладенеца и Франк чу думи, които изпълниха с ужас сърцето му.

— Те са ни затрупали! Задръстили са отвора с онази плоча, която закриваше само част от него. Франк, всичко пропадна, живи сме погребани!

След като червенокожите затрупаха отвърстието със скалата, те не се бавиха дълго: нямаха търпение вече да се върнат при кервана и да си разделят плячката.

Само един от тях остана при пещерата и когато другите се отдалечиха, той се изкачи върху плочата, наведе се и допря до нея ухо. Известно време той стоя в това положение, след това се изправи с доволна усмивка и каза полугласно.

— И двамата са там, няма съмнение, и разбира се, отдавна са загинали. Аз съм убеден, че спътникът му не е никой друг освен полковник Миранда. Това писмо доказва предположението ми. Ето:

„Драги полковник Миранда!

Най-после мога да изпълня даденото ви обещание. Моето търговско предприятие е в пълен ход и аз се намирам в навечерието на тръгването на кервана ми. Той не е голям: в него има не повече от шест фургона, но качеството на стоката е обратно пропорционално на количеството ѝ и е предназначена изключително за вашата аристокрация. Смятам да изляза от пограничния град Ван Бюрен, в щата Арканзас, и да тръгна по новия път, отчасти по река Канада, и да заобиколя голямата степ Ляно Естакадо. Ако нищо не ме задържи, ще бъда в Ню Мексико към средата на, ноември, когато се и надявам да възобновя нашите приятелски отношения. Изпращам това писмо по един керван, който отива в Санта Фе, и се надявам, че то ще ви бъде благополучно предадено.

Оставам, скъпи Миранда, ваш благодарен приятел
Франсис Хамерсли“

Вероятно читателите са разбрали, че този човек, който тъй се радваше за смъртта на Франк и Миранда, беше капитан Урага.

— Как ще се отплатя на юнака Лисардо за услугата, която ми направи, като ми предаде това писмо? Ако той не ми беше помогнал, не бих се наслаждавал сега от мисълта, че двамата ми най-големи врагове лежат мъртви на дъното на този кладенец!

Изведнъж лицето му се помрачи — Тях ги няма, премахнати са от моя път, но къде е тя? Освен това може би другият съвсем не е полковник Миранда?

И с тези думи Урага слезе от плочата, скочи бързо на коня си и се спусна да настигне другарите си.

VI

Действително Уолтър беше прав: двамата бяха живи погребани. Сега за тях не беше загадка от кого е причинен страшният шум.

— Всичко е свършено! — произнесе Уолтър.

— Не, аз не мисля тъй — възрази Хамерсли.

— Но как смятате да се спасим?

— Сега ще ви разкрия моя план. Дайте ми ножа, който е зад вас. Всичко зависи от твърдостта на камъка, който ни огражда — заяви Франк. — И ако той се окаже мек, нищо няма да ни струва да направим изкоп под плочата, достатъчно широк, за да се измъкнем през него.

Последва кратко мълчание, по време на което се чуваше звънящият звук на ножа, с който Франк се опитваше да дълбае.

— Песъчлив и варовит! — радостно извика той. — Сега всичко зависи от дебелината на плочата, с която ни затрупаха. Вие може би помните големината на каменния блок?

— О, той е огромен! Смятам, че не е по-малък от 3 — 4 метра. Още се чудя, как са могли да го преместят.

— Ако знаех само откъде да започна — въздъхна Франк, — В тази тъмнина трябва да се работи наслуки. Но няма време, трябва незабавно да се пристъпи към действие.

Хамерсли взе ножа си и се изкачи горе. По количеството на падащите парчета Уолтър с радост разбра, че работата на другаря му върви успешно. На самия него се искаше да вземе участие и да помогне на Франк, но той не му отстъпваше мястото си. Около един час Уолтър чака в пълно мълчание, като от време на време поглеждаше нетърпеливо нагоре, но разбира се, нищо не можеше да види в тъмнината. Ако имаха храна и вода, те биха могли да разчитат да постигнат целта си, но в тяхното положение това беше немислимо. Какво да се прави?...

Уолтър продължаваше да стои на своя камък, потънал в тъжни размишления, когато изведнъж видя нещо, което изтръгна из гърдите

му вик на безумна радост. Това беше слаб светъл лъч, който проникна под огромната плоча, в която дълбаеше Хамерсли. Франк също се зарадва и прекъсна работата си, без да сваля очи от светлата нишка, която тъй весело се отразяваше на лицето му. Дали светлината, която смяташе, че никога няма да види вече, го направи неподвижен и безмълвен? Не, той забеляза нещо друго, което го накара да промени предишното си намерение.

— Виждате ли тази слънчева ивичка? — попита той другаря си. — Ние бихме изгубили твърде много време, за да пробием изход в тази дебела плоча. Току-що забелязах нещо, което може да ни избави от тази тежка и бавна работа.

— Какво искате да кажете? — попита Уолтър.

— Забелязвате ли около нас остатъци от дим?

— Да, Франк, дори много. Моите очи доста страдат от него.

— Щом пробих дупката — продължи Хамерсли, — веднага забелязах, че димът с голяма сила се устреми в това отвърстие. Това явление е несъмнено доказателство, че долу има подобно, откъдето нахлува въздух. Кой знае дали то не е достатъчно голямо, за да се измъкнем от нашата гробница? Трябва да се спуснем на самото дъно на кладенеца и да го разгледаме.

Незабавно пристъпиха към действие. Всичко вървеше благополучно, понеже диаметърът на кладенеца не се променяше. Но към дъното той изведнъж се разшири толкова, че нямаше възможност да се държат за стените. Скоро положението стана не само опасно, но почти безизходно, издатините, които им служеха за стъпала, оредяваха. Имаше два изхода: или да се връщат нагоре, или да скочат долу. Но как да рискуват — може би дъното е на 30 метра от тях. Тогава смъртта би била неизбежна!

Уолтър извади някаква вещ и я хвърли надолу. При падането ѝ не последва ни най-малък, шум, сякаш тя се докосна до нещо меко. Навярно на дъното лежаха купчини суха трева, хвърлени от индианците.

След този опит Уолтър се реши да скочи.

— Франк — чу се неговият глас, — последвайте ме без страх, дълбочината не е повече от два метра!

Хамерсли се подчини и след секунда и двамата стояха на дъното.

Когато стъпиха най-последно на твърда почва и се озоваха на простор, те преди всичко се помъчиха да се измъкнат от грамадите камъни, нахвърляни от индианците, и почнаха слепешком да търсят изход. Изведнъж видяха светлина, която проникваше през странична галерия. Отначало слаба, тя се усилваше, колкото повече се приближаваха към нея. Стигнаха най-последно до голям отвор, достатъчно широк, за да се проврат през него и да излязат пак на бял свят. Макар да имаха ножове, револвери и една пушка, все пак те се страхуваха да се покажат. След пролуката имаше издана, по която лесно можеха да се изкачат горе. Но се бояха да не попаднат отново в ръцете на мъчителите. Нямаше съмнение, че последните още не бяха напуснали мястото на сражението, отдето достигаха викове и смях.

Трябваше да се решат да тръгнат, понеже да остават тук също не беше безопасно.

— Какво да правим? — попита Франк. — Да чакаме ли нощта?

— Не — отговори Уолтър, — през нощта е опасно да се ходи. Сега има пълнолуние, а индианците имат орлови очи. Трябва да ги чакаме да си отидат.

Но от гласовете, които се чуваха, не личеше, че те имат намерение да се оттеглят, и двамата мъже, които нямаха вече сили да стоят на дъното на този гроб, решиха да излязат от него.

Като се провряха внимателно, те се озоваха в малка долчинка, по която започнаха бързо да се изкачват.

Скоро гласовете на червенокожите престанаха да се чуват и двамата по-спокойно продължиха пътя си по разширяващата се пукнатина на скалата, която най-последно им даде възможност да огледат местността.

Те забелязаха индианците, някои на коне, някои пеши. Повечето от тях бяха съвсем пияни.

— Макар да са пияни, по-добре е да сме далеч от тях. Да побързаме, Франк — каза Уолтър, — не можем да знаем какво ще им хрумне.

— Разбира се — съгласи се Франк и те бързо продължиха изкачването си.

Най-последно стигнаха върха на скалата, без да бъдат забелязани. Над главите им се простираше безпределният небесен свод, а около тях цареше тишината на смъртта, тишината на пустинята!

VII

Скалата, на чийто стръмен връх нашите бегълци успяха да се изкачат с такава мъка, беше част от цяла планинска верига, която огражда знаменитата равнина Ляно Естакадо.

Нито единият, нито другият имаха представа за местността, в която се намираха, и за посоката, която трябваше да следват. Те бяха погълнати от единствената мисъл — да бъдат колкото е възможно по-далеч от враговете си.

Достатъчно беше един поглед, за да се убеди човек, че в тази безкрайна равнина единствената защита може да бъде само огромното разстояние. По цялото пространство, което можеше да се обгърне с поглед, не се виждаше нито едно дърво или храстче. Макар да нямаше още признаци, че ги преследват, бегълците бяха обзети от безумен страх и се утешаваха само с мисълта, че враговете им не биха могли да се изкачат на тази скала с коне. Изведнъж Уолтър забеляза, че приятелят му стъпва някак странно. Като се вгледа по-внимателно, видя че Франк не само силно куца, но и панталоните му са облени с кръв. И самият Франк започна да се оплаква от силна болка в крака и чак тогава забеляза кръвта по дрехите си.

Трябваше да спрат, за да разберат какво става. Оказа се, че куршумът беше преминал през горната част на левия крак и беше разкъсал един мускул. Очевидно във възбуденото състояние, в което той се намираше още от началото на сражението, не бе забелязал нито кръвта, нито болката.

— Нямам сили да вървя повече, Уолтър — каза Франк изведнъж с отслабнал глас. — Ако се приближат към нас червенокожите, спасявайте се сам, а за мен не се грижете.

— Никога няма да ви оставя, никога! — с чувство отговори Уолтър. — Опитайте се да направите няколко крачки.

— Не мога да направя ни една крачка.

— Тогава и не трябва. Само не стойте тъй, че да ви виждат от два километра. Легнете на земята.

Двамата легнаха, като се притиснаха колкото се може по-близо до земята и се притаиха. Скоро се здрачи и щом настъпи пълна тъмнина, бегълците решиха да се изправят.

— Франк — попита другарят му, — може би ще бъдете в състояние да се движите след почивката?

— Разбира се. Струва ми се, че бих могъл да вървя цели часове, без да усетя умора.

— Колко се радвам, като чувам това, приятелю! Ако успеем да се отдалечим поне на десетина километра от индианците, можем да се надяваме на спасение. Да потегляме.

Уолтър тръгна пръв, но се движеше по-бавно заради ранения си другар.

Като се ориентираха по звездите, те се придвижваха предпазливо. Въпреки привидното подобрение на Хамерсли, той едва стъпваше. А и нямаше защо да се бърза, понеже цялата нощ беше на тяхно разположение.

Франк усещаше, че слабостта все повече го побеждава, но се зарадва, когато забеляза, че се приближават към гора, където можеха спокойно да си отдъхнат, без да рискуват да бъдат забелязани. Тя не можеше да се види отдалеч, понеже дърветата й, ниски дъбчета, не бяха по-високи от половин метър, но бяха достатъчни, за да не се вижда лежащ човек. Това ободри приятелите и те решиха да си отпочинат.

— Ако всичко бъде благополучно — каза Уолтър, — можем да останем тук до съмване.

И те се проснаха върху тънките стъбла и клони на дърветата джуджета, които послужиха като меко легло за измъчените им тела.

Превързаха както можаха раната на Хамерсли и скоро заспаха. Но сънят на младия търговец беше тревожен. Той сънуваше страшните картини от преживяното през последния ден и с честите си викове будеше другаря си; за него не беше ново да заспива при виковете и крясъците на пътниците. В продължение на десет години той принадлежеше към тексаските фермери, тази чудна организация, която започна своето съществуване от онова време, когато Стефан Аугустин основа първата колония в земята на „Далечната Звезда“. Въпреки честото пробуждане Уолтър веднага заспиваше дълбоко и хъркаше като алигатор. Но щом зората светна по върховете на дъбчетата, той скочи

на крака, изтърси от широките си плещи росата и внимателно заразглежда ранения си другар.

— Не ставайте още, Франк, не трябва да излизаме от горичката, докато не се убедим какво става наоколо. Как се чувствате?

— Нямам сили, Уолтър. Но все пак искам да се опитам да повървя.

— Добре, да тръгнем, но съвсем бавно. Трябва да се движим в посока към Брасо. И да срещнем по пътя си индианци, те ще бъдат команчи — несравнимо по-безопасни от онези червенокожи, с които вчера имахме работа. Не забелязахте ли нещо особено в тях?

— За мен всичко изглеждаше странно, Уолтър. Но по какво именно се отличават те от другите червенокожи, наистина не мога да кажа.

— А аз мога! Нима не обърнахте внимание, че между тях имаше двама или трима с бради?

— Да, забелязах, но не придадох на това голямо значение, още повече че това е доста обикновено явление у команчите, а и у другите мексикански племена, много от тях са метиси, родени от бели жени. Между тях се срещат и съвсем бели, без никакъв примес от индианска кръв. Те са вероотстъпници, които се крият от преследването на закона. — Може би сте прав, Франк обаче слънцето е вече високо и аз мисля, че е време да тръгваме.

Бавно и с мъка се изправи Хамерсли, постепенно надви слабостта си и се стараеше да следва своя верен другар.

Вече четвърти ден скитаха измъчените пътешественици по безплодната равнина Ляно Естакадо. Вървяха много бавно, понеже раненият все повече и повече губеше сили. Приятелят му също не стъпваше бодро; и двамата бяха измъчени от жажда, а слънцето безжалостно ги жареше с огнените си лъчи. Няколко дни те нищо не бяха яли освен щурци, жаби и рядко плодове от кактуси.

Към края на четвъртия ден двамата бяха толкова изтощени и слаби, че повече приличаха на привидения, отколкото на живи хора. Все по-малко и по-малко надежда за спасение им оставаше и неведнъж те мислено се прощаваха с всичко, което беше скъпо на сърцето им. Франк все повече отслабваше и най-после каза:

— Уолтър, аз нямам сили да направя нито крачка. Цял горя и не мога да стоя на крака.

Уолтър също се спря, като видя, че положението е сериозно.

— Оставете ме — продължи Франк — и се помъчете да се спасите. Аз и така ще умра. Моля ви се, оставете ме, Уолтър!

— Никога! — твърдо отговори последният.

— Но трябва, Уолтър. Помислете за себе си! Защо да се погубват два живота вместо един? Вие можете да се спасите. Вземете пушката и вървете, приятелю!...

— Няма да и оставя, Франк, казах ви вече. А понеже трябва да подкрепим силите си, ще убия птицата, която лети над главите ни, макар да не е много приятна за ядене. Но още по-неприятно е да се умира от глад.

Гръмна изстрел, ястребът описа два кръга и падна пред краката на ловеца.

— Сега, Франк — каза той, като вдигаше птицата, — трябва да накладем малко огънче и да я опечем. А след като хапнем, ще отида да потърся вода.

След два часа Уолтър напълни пушката, метна я на рамо и на тръгване каза на Франк, който безпомощно седеше на земята:

— На разсъмване ще се върна и ще донеса вода и дивеч, а вие не мърдайте от мястото си, стойте при тази юка, за да ви намеря веднага. Е довиждане, приятелю.

Като остана сам, Хамерсли тежко се простря под сянката на юката, която го пазеше от горещите лъчи на южното слънце, и гледаше след отдалечаващия се Уолтър.

VIII

— Лолита, още малко усилия, миличка! Трябва да бързаме, преди да е паднала нощта тук, защото тогава могат да ни разкъсат диви зверове.

Лолита, към която тъй ласкаво се обръщаха, беше светлокафяв пони-мустанг с бяла грива и опашка. А ездачката беше млада, поразително красива девойка, около двадесетгодишна. Според обичая в Мексико тя яздеше по мъжки.

Край нея тичаха две ловджийски хрътки, а на гърба на коня бяха закачени две антилопи — трофеи от сполучлив лов.

Послушен на своята господарка, конят започна да тича бързо. След няколко минути близо до тях прехвъркне птица, която докосна с криле муцуната на Лолита, а младата ездачка се дръпна назад.

Тази птица беше вид ястреб. Много скоро тя се присъедини към ятото, което се виеше толкова далеч, че птиците изглеждаха като малки петънца. Те кръжаха неспокойно, сякаш дебнеха нещо. Това обстоятелство пречеше на девойката да види лежащия в храсталака Франк. Добре запозната с живота на тази пустиня, тя разбра, че само плячка можеше да привлече хищните птици.

— Може би някой ранен лежи там — питаше се тя. — Хайде, Лолита, да отидем и да видим какво има.

След като изминаха близо два километра, конят изведнъж отскочи настрана изплашен и девойката видя мъртъв ястреб.

— Ето каква била работата — каза тя, като се успокои. — Разбира се, че нищо друго освен тази мъртва птица не е привлякло ятото. Това би могло да заинтересува нашия мил доктор Просперо. Дали да остана да наблюдавам?

Няколко секунди тя стоя нерешително, когато изведнъж кучетата нададоха страшен лай. Разбира се, миризмата на мъртвата птица не можеше да причини подобна тревога.

— Вероятно има ранен вълк или мечка — помисли девойката.

Но в същата минута се убеди, че греши. Сред настървеното ръмжение тя ясно различи човешки глас и в същото време една глава се показва над иглите на юката. В ръката блестеше острието на дълъг нож.

Въпреки външното си спокойствие девойката много се изплаши. Първата ѝ мисъл беше да обърне коня и да избяга. Но съзнанието, че този човек е съвсем сам, че на лицето му няма ни злоба, ни жестокост, я спря. Като се приближи до юката, тя леко скочи на земята и с камшик в ръка започна да усмирява кучетата.

— Тубо! Назад. Нима не виждаш, че това не е индианец, а бял, и при това изглежда, че е ранен? Имате щастие, кабалеро, че кожата ви е така бяла — обърна се тя към Хамерсли, — иначе едва ли бих успяла да ви защитя от кучетата.

По време на тази сцена Франк беше замаян от хубостта на момичето и не сваляше от него очарования си поглед. Струваше му се, че това е само плод на болната му фантазия. Изведнъж възбудата се смени със смъртна слабост и за да не падне, Франк трябваше да се хване за юката.

— Вие сте болен, сеньор? — изплаши се от бледостта му девойката. — Изтощен сте от глад и жажда?

— Да, сеньора, няколко дни нито съм ял, нито пил. Тя бързо отвори манерката, която висеше през рамото ѝ.

— Най-напред изпийте този коняк с вода... Така!... А сега изяжте едно парче от тази баница. За съжаление, това е всичко, което ми остана!

Като изпи няколко глътки коняк и изяде парче баница, той усети как му дойдоха сили.

— Можете ли да яздите сега? — попита го тя.

— Не само да яздя, но и да вървя — бодро отговори той.

— Седнете на моята Лолита, а аз ще вървя пеш. До дома не е далеч.

— Но аз не мога да си отида от тук — противеше се Франк.

— Защо? — учуди се тя. — Да останете, значи да загинете.

— Аз не съм сам, приятелят ми отиде да търси вода. Трябва да го чакам, иначе той няма да разбере какво се е случило.

— А, това ще се нареди лесно. Вземете тази хартия и молив и напишете на вашия спътник, че вие сте заминал на юг, към един

чифлик, които е на десет км от тук. Нека почака, докато изпратите да го потърсят.

Без да мисли дълго, Хамерсли изпълни желанието на своята спасителка, като добави: „Спаси ме ангел.“ Девојката взе от ръцете му листа и хвърли поглед върху написаното, сякаш от любопитство към непознатия ѝ език. Усмивката, която премина по устните ѝ, издаваше, че тя се досети какво е написано в записката. Без да каже дума, непознатата се приближи до юката и забодe листчето на една игла.

— Сега, сеньор, качете се на коня и да вървим. Франк се опита да протестира, но отново обзелата го слабост го накара да се подчини.

— Хайде, Лолита, стъпвай равно и меко, иначе няма да получиш обещаната награда!

С тези думи девојката излезе от гъстата гора и с леки стъпки тръгна напред с мустанга и кучетата, които бяха конвоят ѝ.

„Коя е тя? Откъде е? Къде ме води?“ — ето въпросите, които не даваха спокойствие на Хамерсли.

— Сега сме близо до ранчото — наруши мълчанието девојката. — У дома ще си отдъхнете.

Всички опасения у младия човек се разсеяха при звука на този нежен, очароващ слуха му глас.

— Сега аз ще тръгна напред — продължи тя, — а вие отпуснете поводите.

Носле зави надясно, където почти отвесна пътека се спускаше надолу. Безстрашно слизаше тя по стръмнината, която беше опасна даже за пешеходец. А за Франк нямаше друг изход, освен да легне по гръб на коня и да простре напред крака. Той стоя в това положение, без да произнесе дума и без да се реши да погледне надолу, докато усети, че животното отново тръгна по равно и чу думите на девојката, че опасността е отминала.

— Браво, Лолита! — потупа тя понито.

В главата на Хамерсли всичко отново се обърка. Той помнеше само, че влезе в двор, засенчен от дървета; помнеше лицата на няколко души... после изгуби съзнание и смъртта сякаш го погледна в лицето.

Няколко часа след заминаването на Франк, Уолтър се върна на определеното място с вода и убит елен, праметнат на гърба му. Той беше доволен и весел, но като не намери другаря си, страшно се изплаши. Ужасни догадки го обхванаха.

— Мили боже — извика той, като видя цял орляк ястреби над юката. — Нима...

И нямайки сили да изрече страшната мисъл, той машинално скубеше дръвцето, като че ли искаше от него отговор.

Какво друго наистина е привлякло тези птици, ако не тялото на неговия приятел?

— Бедни ми Франк, защо не умрях и аз заедно с тебе?

Изведнъж очите му се спряха на белеещата се между листата на юката хартия. Хвърли се към нея откачи я и сърцето му затрепера от радост, когато прочете написаните с познатия почерк думи. „Спаси ме ангел.“ Той не дочете бележката, докато ме извика три пъти ура, което ехото разнесе наоколо. Вече успокоен, Уолтър прочете писмото от начало до край.

„Спасен от ангел — мислеше си с възторг, — който сигурно се е явил в образ на жена! След като се подкрепя, веднага ще тръгна на път по означената в писмото посока и по следите на коня.“

IX

Групата хора около Франк се състоеше от шест души, между които и познатата ни вече девойка. Другите бяха двама мъже, очевидно и двамата испанци, двама слуги индианци и една индианка. Трудно беше да се каже каква длъжност заемаше по-старият от испанците, побелял, мършав човек с очила. За по-младия също не можеше да се каже нещо определено. Всичко в него показваше, че е джентълмен. Беше облечен с военен мундир. Като протегна ръце и пое изпадналия в безсъзнание ранен, младият испанец беше поразен, когато позна в него стария си приятел.

— Докторе — обърна се той към стареца с очилата, — нима той е умрял? Моля ви се, спасете го.

Но докторът още не можеше да каже нищо определено. Внесоха грижливо болния в къщи и го поставиха на легло. Братът разпита сестра си къде го е намерила и ѝ разказа за своето познанство с него.

През цялата нощ и тримата не се отделиха нито секунда от Франк и се грижеха за него като за свой близък.

Те знаеха името му, но при какви обстоятелства беше ранен той, как е попаднал тук, оставаше за тях тайна.

На другия ден към обяд се чу яростният лай на кучетата и стоящите около болния видяха, че един човек влиза в двора. Това много ги учуди, понеже вече месеци наред жива душа не се бе мяркала близо до тяхното уединено жилище, разположено на стотици километри от която и да е населена точка.

Влезлият странник ги поразил с херкулесовото си телосложение.

Девойката веднага съобрази, че това е същият онзи „верен и предан приятел“, за който ѝ говори Франк. Без да каже дума, тя излезе от стаята, приближи се до непознатия, хвана огромната му длан с малката си ръчичка и като се върна заедно с него, заведе го до леглото на болния.

„Спасен от ангел“ — мислеше си Уолтър, — нима не бях прав, когато предполагах, че ангелът е жена!

Уолтър беше във възторг от любезните стопани и когато научи, че Франк е добре познат на младия испанец, от своя страна му разказа всичко, което бе им се случило от момента на нападението върху кервана. Всички го слушаха с голямо внимание и той забеляза, че когато хвалеше храбростта на Франк, очите на „ангела“ сияеха от радост.

По цели дни той и девойката се грижеха за ранения и често долавяше пълния ѝ с любов поглед, отправен към неговия приятел.

Но нямаше време твърде дълго да се замисля върху това; цялото негово внимание, всичките му тайни мисли бяха съсредоточени върху младата и хубава прислужница — индианка. И колкото повече я опознаваше Уолтър, толкова по-често мечтаеше за щастието да стане неин съпруг.

Х

Мина много време, докато най-после младият американец дойде на себе си. Той разбра, че е жив, и чу разговора на двама души в съседната стая. Единият от тях говореше на английски и макар не много правилно и благозвучно, все пак този глас се стори на Хамерсли небесна музика, понеже позна, че е на Уолтър.

Франк с любопитство заразглежда стаята, в която бе прекарал толкова време. Върху масата на скромно мебелираната стаичка той видя малко огледало със сребърна рамка, разни дреболии от женския тоалет, а на стената пред него висеше китара.

Младият човек с почуда разглеждаше непознатата обстановка и не можеше да разбере къде се намира. Скъпите женски накити не съответстваха на простата покъщнина.

Много неща напомняха странното и чудно видение, което му спаси живота. Той се мъчеше да си спомни нещо, да си представи мерналия му се прелестен образ, да чуе нежния глас, но напразно. Дори гласът на Уолтър, който се чуваше толкова близо, му се струваше като сън. Франк лежеше и мислеше за жената, която го доведе тук, и изобщо за превратността на съдбата си. Лицето на младата ездачка му се струваше познато. Бе го виждал преди. Но къде, къде?... Мислите му бяха прекъснати от разговора на две момичета, които влизаха в стаята.

— Да, той още спи — произнесе едната от тях.

— Кончита, знаеш ли какво щастие е този сън! Сега докторът е почти уверен, че той ще остане жив.

— Но нима е възможно такъв красавец да не оздравее! — каза Кончита, като се смееше.

— По-тихо, да не го събудиш! По-добре да го оставим.

Чу се шумолене на дрехи, но излезе само едната девойка. Болният веднага се досети коя беше останала.

Отначало искаше да отвори очи, да покаже, че е дошъл на себе си и не спи; после помисли, че може да и стане неприятно, когато

разбере, че е чул разговора и с Кончита, затова продължаваше да лежи, без да мърда.

— Да, Кончита казва истината и Валериан също: той е действително поразително красив.

Като чу тези думи, Хамерсли не можеше повече да се стърпи. Отвори широко очи, повдигна глава и бързо се обърна към младото момиче. Пред него, както той предчувстваше, стоеше тя, неговият ангел-хранител!

Страните ѝ се покриха с руменина, тя се приближи до него, като го гледаше с нежен, грижовен поглед. После взе протегнатата му ръка. Той каза, че я познава, и очите ѝ засияха от радост.

— Аз съм тъй щастлива, ние всички сме щастливи — шепнеше тя. — Вие скоро ще укрепнете. Но аз забравих да ви дам вино. Сега трябва да повикам доктора.

— Почакайте, сеньорита — прошепна Франк и главата му пак падна на възглавницата. — Всички сте толкова добри, особено вие. Само на вас дължа живота си.

— Не говорете за това. Аз нищо особено не съм направила. Мога да ви съобщя радостна вест. Вашият верен приятел е жив и здрав и също е тук... Не, не, повече не мога да оставам. Трябва да изпратя веднага доктора и приятеля ви.

И без да дочака отговор, тя излезе от стаята. След няколко секунди вратата пак се отвори и влезе доктор Просперо.

— Безкрайно съм доволен, че ви виждам в такова добро състояние — каза той. — Скоро ще бъдете на крака. Нищо не възстановява силите тъй, както нашето мексиканско вино. А сега ви е нужна по-силна храна.

Чуха се леки стъпки пред вратата и гласът на девойката изчурулика:

— Валериан иска да ви види.

— Кой Валериан? — попита болният.

— Дон Валериан — произнесе почтително докторът. — Той ей-сега ще дойде.

В стаята влезе изящен млад човек, около трийсетгодишен, а заедно с него се показва и гигантската фигура на Уолтър.

— Полковник Миранда! — извика изведнъж Франк, като се повдигна. — Вие ли сте?

— Аз, аз, скъпи, и няма нужда да ви казвам колко се радвам, че ви срещнах! Забравих да ви представя сестра си, за която толкова съм ви говорил, но това няма значение — вие вече се познавате. Все пак, сестричке, позволи ми да ти представя моя приятел Франк Хамерсли.

Младото момиче се приближи до болния. Сега той разбра всичко. Спомни си портрета, на който толкова се любуваше в къщата на брата й, и без — да скрива своя възторг, непрекъснато гледаше оригинала, който отдавна мечтаеше да срещне.

Когато младото момиче си отиде, той даде свобода на любопитството си и затрупа Миранда е въпроси.

— Не, не, аз няма да ви отговарям. Доктор Просперо забрани да говорим с вас и затова — довиждане!

XI

На малка рекичка, приток на Витшита, се бе разположил индиански бивак. В този лагер не се виждаха истински палатки, а само на някои места бяха забити в земята пръти, покрити с животински кожи и одеяла. Гъстите листа на дърветата защитаваха разположените тук червенокожи от горещите, отвесни лъчи на слънцето. Отсъствието на палатки, коли и домакински принадлежности бе неопровержимо доказателство, че тези хора се занимават с разбойничество, че това не е мирно племе.

Червенокожите, голи до кръста, увити с пъстри дрипи, с татуирани тела, с украшения от пера по главите правеха и странно, и страшно впечатление. Всеки степен жител би казал:

— Индианци, които се връщат от разбойническо нападение!

Но и за по-неопитен човек не би било мъчно да разбере това. В лагера не се виждаха кучета и мексикански мулета, но имаше много коне и рогат добитък, докаран от щатите Тенеси и Кентъки от първите колонисти в степите на Тексас.

В бивака въпреки отсъствието на палатки имаше много бели жени и деца с разкъсани дрехи и разчорлени коси. Наведените глави, бледните и печални лица, всичко показваше ужасното положение на нещастните хора. Това бяха все жени, деца и сестри на тексаски колонисти, които живееха в съседното селище. А похитителите им принадлежаха към племето команчи. Читателят вече знае, че те съставляваха шайката предвождана от Лисардо.

Бяха минали две седмици след нападението на кервана на Хамерсли и от всичко личеше, че Лисардо не си бе губил времето напразно. Почти 500 километра отделяха мястото, където бе нападат керванът, от сегашния лагер на индианската шайка.

Тук е мястото да обясним причината за това бързо пътуване, което не е твърде в обичаите на степните разбойници. След като заграбят голяма плячка, те рядко заминават, докато още има нещо от заграбеното.

Вероятно тъй би постъпила и тоя път шайката на Лисардо, ако не се беше случило нещо извънредно. Както вероятно са се досетили вече читателите, главното действащо лице в нападението на кервана на Хамерсли беше не Лисардо, а съюзникът му Урага. За Лисардо заповедта да нападне кервана беше съвсем неочаквана и донякъде разваляше личните му планове.

Колкото и кръвопролитно да беше това нападение, то все пак даде възможност на Лисардо да изпълни по-рано замисления и не по-малко жесток план. Забитите навред в земята копия със скалпове от светли коси красноречиво доказваха цялата жестокост на последния грабеж.

Лисардо имаше помощник — мексиканец, пленен от индианците още като дете и посветен във всички тайни на червенокожите; нито по коварство, нито по жестокост той отстъпваше на Лисардо. Поради огромната му брада, бяха го нарекли Барбато. Той още помнеше своя роден испански език, с което беше много полезен на шайката в контактите с белите. Чрез него Лисардо установи връзка с Урага.

След продължително и дълго пътуване индианците най-после се разположиха на лагер и с наслада си почиваха, обкръжени от заграбеното имущество и пленниците си.

Всички спяха дълбоко, но Лисардо и Барбато не можеха да прогонят мрачните предчувствия, които ги обхванаха.

— Всъщност от какво се боим? — попита Лисардо. — Няма никакви причини. Да отидем да спим спокойно.

XII

Не без основание се безпокояха Лисардо и Барбато.

На доста голямо разстояние от бивака на индианците се бе разположил огромен лагер на бели. Между тях нямаше нито една жена; всички бяха възрастни мъже, облечени в най-различни дрехи. Всеки имаше пушка, патрондаш и барутница, отлични коне, военни седла, пики и саби. Това бе в пълния смисъл военен отряд, или както те сами се наричат — тексаски рейнджъри.

Рейнджърите представляват повече от половината от целия лагер, а останалите принадлежат към ограбеното от червенокожите население. Това са бащите, мъжете, годениците и братята на пленените жени, девойки и деца.

Те преследваха грабителите още от момента, когато успяваха да съберат достатъчно сили, за да удържат победа над разбойниците. За тяхно щастие цял отряд рейнджъри, който беше на разузнаване в съседната област, дойде тъкмо навреме, за да се присъедини към тях. Войниците и колонистите с обединени сили намериха следите на червенокожите и се спряха само за кратка почивка и да напоят конете.

Не е чудно, че тези хора, които оплакваха близки те си, бяха обхванати от нетърпение да нападнат своите оскърбителя. Рейнджърите изпитваха същото нетърпение, както и техните съюзници. Неведнъж червенокожите от това племе ги бяха нападали и много от войниците имаха лични сметки с Лисардо.

Старият Кули ги съветваше да бъдат по-предпазливи. Той беше ловец, прекарал повече от половин век в странствания по степите, и макар да не принадлежеше към рейнджърите, се радваше, между тях на голямо уважение и към него постоянно се обръщаха за съвети. Благодарение на забележителните си способности той имаше над тях огромно влияние и техният пряк началник, капитанът, се приближи до него, за да се посъветва относно плана за нападението над червенокожите.

— Те са наблизил — отговори Кули на въпроса на капитана. — По всичко се вижда, че са минали не по-рано от един час преди залез слънце. Освен това тук лежи кон и кръвта, която тече от устата му, още не е успяла да се съсири. Аз даже зная мястото, където те се намират сега.

— Къде?

— В долината на Пекан, която е само на осем километра от тук.

— Само на осем! — чуха се възклицания. — Да вървим, да вървим, конете ни си отпочинаха.

— Какво мислите вие, Кули? — попита капитанът.

— Моето мнение е да почакаме да залезе слънцето. Те ще запалят огньове и по тях ще се ориентираме за лагера им. Разположили са се в една долина между две скали и лесно ще ги заградим, като се приближим от двете страни. По този начин не ще могат да отведат жените и децата.

— А вие, приятели, какво мислите? — обърна се капитанът към отряда.

— Ние сме съгласни с Кули — отговориха гласове. Щом нощта започна да пада и червените лъчи на залязващото слънце се плъзнаха по степта, преследвачите се изправиха, скочиха на конете и поеха да търсят враговете.

Те се движеха в мъртво мълчание и в нощната тишина се чуваше само еднообразният тропот на копитата.

Стана тъй тъмно, че едва можеше да видиш човека до себе си, и мнозина се безпокояха, че настъпилият мрак ще попречи за нападението. Но Кули беше на друго мнение. Той имаше свой план и много се радваше на тъмнината.

Изведнъж до тях достигна цвилене на коне и рев на волове. Капитанът веднага заповяда да спрат и да се раздели целият отряд на две групи. Едната, под предводителството на Кули, трябваше да се изкачи на скалата и да продължи пътя си през високото плато, а втората група, под командата на капитана, остана долу и чакаше уговорения изстрел на Кули, при който трябваше да се хвърли право към огньовете.

Не чакаха дълго. Чу се гърмеж, те препуснаха към бивака и за един миг се врязаха в него. Почти не срещнаха съпротива. Индианците

не очакваха нападение и си почиваха безгрижно, без да оставят дори нощна стража.

Още при първата престрелка малцина от червенокожите оцеляха. Онези, които не бяха убити, се изпокриха кой къде то види.

Първите лъчи на изгряващото слънце осветиха ужасна и кървава картина. Радостно беше да се види как мъжете, бащите и братята прегръщаха своите жени, дъщери и сестри.

Щом започна да се съмва, победителите колонисти почнаха да прибират собственото си имущество. Конете събраха в едно общо стадо, като присъединиха към него и конете от разбойническия бивак. Когато всичко беше наред, те погребяха трупите и тръгнаха да се връщат, защо го искаха по-скоро да успокоят онези, които бяха останали в лагера и с трепет очакваха тяхното връщане.

Докато се приготвяха за отстъпление, Кули заедно с няколко други мъже събираше оръжието на убитите врагове. Изведнъж той извика от изненада.

— Какво има, Кули? — попита го капитанът.

— Погледнете! Виждате ли тази пушка, която току-що издърпах от ръцете на убития Лисардо?

— Е, какво? — попита капитанът.

— Ще ви кажа. Момчета — обърна се той към приятелите си, — разгледайте добре тази пушка и ми кажете чия е тя, макар че аз със сигурност зная.

— На Уолтър Уидлер! На нашия стар другар — след няколко секунди отговориха те.

— Не се съмнявах в това. Всички сме убедени, че той жив не би се разделил с нея.

Останалите се съгласиха.

— Вероятно е трябвало да се бие някъде с тях и е загинал. Погледнете, братя, това безбройно множество скалпове!

Очите на мъжете с ужас се обърнаха към трофеите. Кули и тези, които добре познаваха Уолтър, започнаха да ги разглеждат, страхувайки се, че ще намерят между тях скалпа на своя стар приятел. За щастие не откриха нищо.

— Но как тогава неговата пушка е попаднала в ръцете на Лисардо... Трябва веднага да разпитаме ренегата. Той не може да не знае това, защото е приятел на Лисардо — каза капитанът.

— Заплашете този негодяй, че ще го убие, и той всичко ще признае — съветваше Кули.

И действително, когато се приближиха към този нещастник, който лежеше вързан на земята и трепереше като от треска, те нахлузиха примка на шията му и той моментално заговори. Разказа подробно всичко, от първия момент на нападението върху кервана. А когато заговори за ужасния край на ловеца, затрупан в кладенеца, капитанът с големи усилия можа да удържи рейнджърите, за да не разкъсат на парчета Барбато.

— Приятели — извика капитан Гайн, — предлагам да отидем на мястото на ужасната смърт на нашия любим Уолтър и да предадем по християнски останките му на земята.

— Да отидем, да отидем! — разнесоха се гласове.

— Няма защо да тръгват всички — продължи капитанът. — Достатъчно са нашите рейнджъри, а колонистите нека отидат по домовете си с жените и имуществото си. Ние очистихме пътя от индианци и за тях няма никаква опасност.

Това предложение бе прието и след по-малко от половин час колонистите с жените тръгнаха на изток, а рейнджърите, придружени от ренегата — към Ляно Естакадо. И само благодарение на общото желание да погребат тялото на Уолтър Барбато избегна неминуемата смърт.

XIII

Силите на Хамерсли постоянно се възвръщаха. Веднъж Уолтър го покани да излязат до градината, за да си поговорят.

— Е, какво има? — попита го Франк, когато излязоха.

— Трябва да искам вашия съвет, Франк. Вашият приятел Уолтър е влюбен.

— Но в кого?

Сам погълнат от мисълта за една жена, която му се струваше единствената достойна за любов, той неволно помисли за нея. Но нима е възможно? Уолтър негов съперник!...

В това предположение го разубеди сам Уолтър.

— Не е ли истина, че тази Кончита е прелестна с блестящите си очи, с нежната си кожа! Нощем не спя и мисля за нея! Ах, Франк, какво да правя? Посъветвайте ме!

— Струва ми се, Уолтър, че всичко зависи от сама та Кончита. Говорил ли сте с нея за това?

— Трябва да призная, че между нас изобщо не е имало много разговори.

— Вие искате да се ожените за нея, предполагам?

— О, разбира се!

— Отлично. Аз съм чувал, че мексиканките стават чудесни съпруги. — И Хамерсли доволно се усмихна.

— Но, Франк, аз не мога да говоря испански; как ще и кажа, че искам да се ожения за нея? Ще ми станете ли посредник?

— С удоволствие, но едва ли вие чрез мене ще узнаете това, което жадувате да знаете. На Кончита може и да не се хареса моето посредничество в тази деликатна работа. Не напразно се говори, че езикът на любовта е всемирен. Аз мисля, че вие сам ще успеете да се обясните в чувствата си, Уолтър.

— Все пак моля ви, Франк, направете й предложение от мое име.

— Добре, съгласен съм.

Тъкмо в този момент се чу шумолене и леки стъпки в храстите. Кончита минаваше през горичката, като се оглеждаше на всички страни. Цялата ѝ фигура изразяваше очакване и желание да срещне любим човек. Като видя Уолтър, лицето ѝ пламна и се озари от радостна усмивка. Без да се смущава от присъствието на сеньор Франк, както обикновено наричаше Хамерсли, тя седна на отсеченото дърво, от което току-що станаха двамата приятели. Последва мълчание. Уолтър се обърна към Франк и произнесе умолително:

— Франк, вие виждате, че аз не мога сам да говоря с нея. Предайте ѝ веднага това, за което току-що ви молах. Кажете ѝ, че ще ѝ отдам и тялото, и душата си и че ако тя ги приеме, те до края на дните ми ще принадлежат само на нея. — При тези думи той постави ръка на сърцето си, сякаш искаше да заглуши силните удари.

Хамерсли, който едва се сдържаше да не се засмее, предаде на Кончита, доколкото точно беше възможно, думите на Уолтър. Когато той свърши, приятелят му се изправи и в очакване на отговора неговото гигантско тяло трепереше от вълнение. Той продължаваше да трепери и след първите думи на Кончита, понеже не можеше да разбере тяхното значение Франк му ги преведе.

— Кажете му — произнесе Кончита, — че аз го обичам също тъй силно, както и той мене; че аз го обикнах още от първата наша среща и ще го обичам през целия си живот, и в отговор на неговото предложение, кажете му, че аз приемам да стана негова жена. Като чу този отговор, Уолтър подскочи от радост, приближи се към младото момиче и го прегърна с огромните си ръце, а то се скри в тях като малко дете. След това той я притисна до сърцето си и я целуна по устните. Целувката се понесе звънливо из горичката Хамерсли остави влюбените, тръгна към къщата и разбра, че Уолтър имаше съперник.

Когато минаваше през гъстата гора, младият американец забеляза човек, скрит зад едно дърво. Поради започващото смрачаване, трудно беше да го разгледа добре, но все пак Франк позна слугата Мануел, индианец. Той отдавна беше безумно влюбен в малката Кончита, която, макар да имаше мексиканска кръв, по майка принадлежеше към неговото племе, тъй наречените мирни индианци от Ню Мексико.

Лесно е да си представим какво стана в душата му, когато се убеди, че Кончита, която тъй дълго и страст но обичаше, отдаде

сърцето си на този великан Уолтър, който сега като зловеща сянка заслони светлия ден на неговия живот. Но какво да предприеме? Любовта му беше силна, но физически той беше много по слаб от Уолтър. В борба тексасецът би го смачкал като червей. И ето в него назря мисълта да се избави от съперника си по друг начин — с отрова! Същия ден реши да приведе в изпълнение своето намерение.

Смъртната присъда на Уолтър бе произнесена. Нима за това се спаси от копията, стрелите и куршумите на разбойниците, за да стане жертва на невидим, скрит, предател и убиец?

Не, за щастие съдбата, не бе решила тъй. Съвсем дребно обстоятелство попречи на плана на Мануел. Господарят му го повика и му поръча да се готви за път за Рио Гранде, където неведнъж го бе изпращал при свои приятели. Слугата трябваше да донесе от тях различни известия, телеграми и писма. Завладя го отчаяние. От минутата, когато бе заставен да отложи намерението си да отрови Уолтър поради предстоящото си пътуване, в мозъка му се зароди нов план, още по-жесток, понеже от него трябваше да пострадат няколко души. Заради една забележка, която бе му направил Миранда, у Мануел закипя злоба против всички бели и той реши те всички да станат негови жертви освен втория слуга на Миранда, Хикс.

XIV

Благодарение умението на доктора раните на Франк зараснаха и силите му се възстановиха. За това, разбира се, спомогнаха и грижите на „ангела“, присъствието на който хо помирявате със загубата на кервана.

Когато докторът разреши най-после на дон Валериан да разкаже всичко преживяно, те седнаха до една маса и Валериан започна:

— Скоро след вашето заминаване аз помолих правителството да ми даде подкрепление. Изпратиха ми ескадрон улани. Можете да си представите моето отчаяние, когато видях, че командир беше капитан Урага! Аз го презирах заради дуела с вас и заради сестра си, ръката на която той искаше да спечели на всяка цена.

При тези думи Хамерсли трепна и червени петна покриха страните му. Миранда продължи:

— Капитанът продължаваше да ухажва сестра ми, макар че аз по-всякакъв начин пречех на срещите му с нея. Да преместя Урага на друго място не беше възможно, понеже в службата той беше безукорен и правителството държеше на него. Причината за това обстоятелство научих по-късно. В Албукерке той беше назначен като таен съюзник на духовенството, което подготвяше нов бунт. Два месеца след неговото пристигане по цяло Мексико беше обявено въстание и когато една сутрин се явих в казармата, намерих там смут и безредие. Пияните войници бяха под оръжие и ревяха: „Да живее Санта Ана!“ „Да живее полковник Урага!“ Аз веднага разбрах какво е станало и се хвърлих с гола сабя между редиците. Но беше вече късно заразата бе обхванала почти всички войници. Онези, които ми останаха верни, бяха обезоръжени, една част убити, а аз бях пленен. Кой знае защо, не ме убиха веднага. Успях да избягам с помощта на доктор Просперо, който чул, как Урага се заканил, че тази нощ ще бъде убит, а след това щял да се възползува от беззащитността на сестра ми.

На това място на разказа от гърдите на Хамерсли се изтръгна нещо като стон, а Миранда продължи:

— Аз сполучих да избягам като помощник на доктора, когато стражата беше пияна. Нощната тъмнина ми помогна да стигна до къщи. Събрах набързо каквото можах и натоварих няколко коне и мулета. Тръгнах на път с най-надеждните от слугите ми, за да се възползвам от вашата любезна покана.

Когато стигнахме до река Пеко, ние навлязохме в огромна пустиня, населена от червенокожи и от диви зверове. След като прекосяхме пустинята, щяхме да попаднем в плодородна местност, зад която се намира границата на Северноамериканските щати. Тази надежда ни ободряваше.

Ние бавно се движехме напред, страдахме от глад и жажда и губехме кон след кон. Най-накрая остана живо само понито Лолита. На ръба на отчаянието, неочаквано видяхме в далечината тази благодатна местност, в която сега живеем. Скоро се озовахме сред изумрудената зеленина на дърветата; край един прозрачен ручей излязохме на единствената пътека, която водеше в долината.

Местността, в която дойдохме, ли се стори напълно безопасна и ни привлече с прелестта на своята природа, затова решихме да останем тука. Веднага започнахме да се устройваме както можем.

Скоро успяхме да влезем във връзка чрез писма с моите приятели в Ню Мексико и сега аз се надявам, че рано или късно ще излезем от тука.

Впрочем, живеем добре, особено докторът, зает със своите научни работи. Слугата си Мануел периодично изпращам в Албукерке и той ми донася сведения за всичко, което става, от един близък мой приятел, посветен в нашата тайна.

XV

Ни бързите повишения в службата, ни заграбеното богатство направиха полковник Урага щастлив човек. Той се чувствуваше добре само когато усмиряваше някой бунт или извършваше хищнически нападения под влияние на виното. Пиеше постоянно, разбира се, не за да заглуши угризенията на съвестта си; той нямаше съвест. Червеят, който го глождеше, не беше съзнанието за извършените злодеяния, а нещастна любов и жажда за отмъщение.

Той се чувствуваше разбит, виждайки в огледалото своето обезобразено лице или когато стоеше пред портрета на Адела, който висеше в залата на къщата, завладяна след бягството на полковник Миранда.

По-рано Урага се надяваше да получи ръката на Адела. Неговият произход от простолюдието не можеше да служи за препятствие на това в страна, където днешният войник утре можеше да стане генерал. Любовта го караше да се стреми към повишение, заради нея той вършеше престъпления. Мислеше си, че богатството и блестящата кариера ще му помогнат да постигне целта си, още повече, че беше красив и способен. Както повечето мексиканци, капитанът се ползваше с голям успех сред жените.

Но след дуела, в който изгуби няколко предни зъба и остана с грамаден белег на лицето, успехът значително намаля. Когато му отказаха ръката на Адела, той приписа поражението на промяната на външността си.

Всъщност, разбира се, причината за отказа не беше в неговия външен вид и ако не бе безумната му страст, той би разбрал това. Урага се успокояваше, когато си мислеше, че Франк Хамерсли, виновникът за неговата грозота, е достатъчно наказан. В такива минути обичаше да си представя предсмъртните мъки на противника си. Но жив и неотмъстен оставаше секунданта на Франк — полковник Миранда. Щеше ли да го успокои смъртта му? На този жесток въпрос Урага винаги си повтаряше, че отмъщението над Миранда няма да го

успокои. Той страдаше много от несподелената си любов. Какво струваше животът без нея? Беше готов да разори църква, за да има Адела, да убие най-добрия си приятел за една нейна ласкава усмивка. Постоянно се замисляше над въпроса къде са могли да се скрият полковникът и сестра му? Накрая реши, че са избягали в Съединените щати. Не можеше да допусне мисълта, че те са останали в Ню Мексико. Шпионите му напразно изследваха всички негови ъгълчета срещу щедро възнаграждение — от бегълците нямаше и следа.

Неочаквано вратата се отвори и се появи адютантът на Урага — Роблес.

— Полковник — каза той, — дошъл е някакъв човек и желае да ви види.

— Кой е? От нашите войници ли?

— Не, не е, не го познавам.

— Как изглежда?

— Трудно е да се опише. Някакъв индианец.

— А, команч!

— Не, полковник, посетителят не е от команчите. Изглежда ми мирен индианец и аз мисля, че той е беден земеделец.

— Но какво иска?

— Не зная, каза само, че имал много важна и бърза работа и затова се решава да ви безпокои.

— Доведете го при мен. И докато е тук, стойте наблизо, за да мога да ви повикам в случай на необходимост — и Урага се огледа, за да се убеди има ли оръжие подръка.

Полковникът едва не се разсмя, — когато разгледа влезлия, и си спомни за предпазните мерки. Беше жалък индиански работник, с груба вълнена дреха, боси крака и сламена шапка. Дълги черни коси висяха неразчесани по плещите му. Влезе с унижен вид и с наведени очи, макар да се забелязваше, че същите тези очи са способни да пламнат със страшен, отмъстителен, горд огън, с какъвто са горели очите на неговите прадеди, когато те под предводителството на Гуатимосина с бухалки са отбивали нападението на испанските завоеватели. Влизайки в богато наредената гостна, посетителят свали сламената шапка и ниско се поклони на наконтения офицер, който седеше зад масата. Щом широкополата шапка престана да закрива

лицето на индианеца и той се реши да повдигне очи, полковникът скочи и силно възкликна:

— По дяволите! Това е Мануел, слугата на полковник Миранда!

— Да, сеньор — отговори индианецът, като се поклони.

При вида на стария познат безкрайна верига от все възможни предположения и приятни предчувствия премина през душата на Урага. В индианеца, който с такава почит се прекланяше пред него, той виждаше или желаше да види първата възможност, по която той можеше да открие следите на бегълците. Мануел все нещичко трябва да знае и той, разбира се, щеше да се възползува от властта си над него.

Но изразът на лицето на индианеца и цялото му държане ясно доказваха, че на Урага няма да му се наложи да прибегва до особени мерки.

— Нещастнико — каза той, — ти имаш много уморен вид след дългия път. Изпий една чаша вино. Предполагам, че искаш да ми направиш някакво съобщение като на военен началник на тази местност. През цялото денонощие съм готов да изслушвам хората, които се грижат за нейното благосъстояние.

След изпитото вино езикът на индианеца се развърза и той стана напълно откровен, но говореше не под влияние на виното, а от желание да отмъсти, което беше още по-ужасно поради факта, че толкова дълго бе сдържано.

— Къде си бил през всичкото време — попита полковникът.

— С господаря си — отговори индианецът.

Не беше толкова глупав, че да се изкаже изведнъж. Отлично знаеше, че Урага е влюбен в младата му господарка. Върху това беше построен неговият жесток план и затова, въпреки изпитото вино, си даваше сметка за думите си.

— Господин полковник — каза той, — колко бихте ми заплатили, за да ви открия къде се намира моят господар? Чувах, че за главата на Валериан е определена голяма сума пари.

— Това е работа на правителството, а аз не се меса в нея. Но като офицер съм длъжен да взема мерки да се арестува вашият господар. И лично мога да обещая добро възнаграждение на човека, който би ми помогнал. Може би ще ми дадеш някои указания?

— Ще зависи от условията. Аз съм беден човек и ако се случи нещо с дон Валериан, ще остана без парче хляб.

— Е, ти скоро ще си намериш по-добро място. Изпий още една чашка вино.

След втората чаша Мануел съвсем се напи и като забрави за всичко друго освен за отмъщението си, разкри цялата тайна около бягството на полковник Миранда и неговия живот в уединената долина.

А когато разказа за двамата гости, попаднали в самотното кътче, и описа подробно външността им, полковникът изпусна вик на ужас и възторг и тъй силно удари по масата, че бутилките и чашите полетяха на пода. Скочи на крака, започна да тича нагоре-надолу из стаята, после изведнъж се спря пред вратата и извика на дежурния офицер:

— Заведете този човек в затвора и знайте, че ако избяга, ще разстрелям вас!

Индианецът беше тъй поразен, че не се опита дори да се противи и от страх тръгна след офицера.

— Роблес — извика полковникът, щом вратата се затвори след пленника, — елате да пием! Да пием за успешното отмъщение. Впрочем аз още не съм отмъстил. Всичко трябва да се започне отначало. Но този път няма да се оставя да ме излъжат. Освен това ще пием за сполука в любовта! Надеждата ми не само не е изгубена, но напротив, отново възкръсна.

XVI

Ден след ден времето за заминаване наближаваше и Франк изпадаше в голямо униние. В това макар и уединено място, беше готов да преживее целия си живот, стига Адела Миранда да бъде с него. Но съзнанието за дълг го караше да си тръгне. Трябваше да отмъсти на убийците на другарите си, да поиска удовлетворение от самия Урага не чрез благороден двубой, а с помощта на съда, ако такъв имаше в Ню Мексико.

— Ще потърся този подлец в собствената му бърлога — каза той на полковник Миранда. — А ако не го намеря там, ще обиколя цяло Мексико, докато го открия. Не се и съмнявам, че във вашата страна съществуват закони, които наказват такива престъпления.

— Скъпи дон Франсиско — отговори мексиканецът, като спокойно въртеше цигарата си, — нашите закони служат само на онези, които имат в ръцете си властта и парите. В Ню Мексико правото е в силата. Дон Мануел Армио стои начело на управлението на моето нещастно отечество. Ако ви разкажа по какъв начин той е постигнал високото си положение, вие ще си съставите мнение за съществуващите у нас закони. Дон Армио бил прост пастир. Веднъж му поръчали да закара стадото от трийсет хиляди глави от имението на своя господар, дон Хавес, на пазара в града Чигуагуа. Когато минавали пустинята, той заедно с двама другари се маскирали като индианци, нападнали другите, придружаващи стадото пастири, убили ги и завладели стадото. След това свалили от главите си перата, измили боята и закарали стадото на друг пазар, продали го, а когато се върнали при сеньор Хавес, разказали му за измислените разбойници индианци и за това, как сами се спасили. С това започва историята на сегашния генерал на Ню Мексико. Разбира се, че след такива свои подвизи той ще гледа през пръсти и на Урага.

— Но аз все пак ще се опитам да получа удовлетворение — възрази Франк — и незабавно ще замина за долината на Дел Норте.

— Щом намерението ви е непреклонно, няма да ви разубеждавам повече и ви предлагам двете си мулета; ще ви помоля да ги оставите на мястото, което ще ви посоча. Когато Мануел се върне, ще го изпратя да ми ги доведе.

— Може би аз сам ще ги върна; не смятам дълго да се бавя в Ню Мексико. Нужно ми е само да се срещна с консула в Санта Фе, след което ще се върна в Съединените щати и ще възложя цялото дело на нашето правителство.

— Ако се върнете по същия път — каза полковник Миранда, — надявам се скоро да ви видя.

— Полковник Миранда — каза тържествено и многозначително Франк, — аз ще се върна по този път не защото той е най-кратък — А защо, приятелю?

— За да убедя вас и вашите близки да дойдете с мене в Съединените щати — Сеньор дон Франсиско, вие сте много любезен, но засега тук сме достатъчно добре и надявам се, в безопасност.

— Не бих се съгласил с вас. Всички постъпки на Урага, както миналите, тъй и предполагаемите, ме карат да мисля, че той няма да се успокои, докато не ви намери. Уверен ли сте, че вашият слуга Мануел не е бил разпознат при някое свое влизане в града или че изобщо той не е способен да ви предаде? На мен не ми внушава особено доверие.

Тези думи направиха неприятно впечатление на Миранда, още повече че и на него неведнъж му бе минавала същата мисъл.

В края на краищата бе решено, че всичко ще си остане по старому до завръщането на Франк и Уолтър, и тогава всички заедно ще напуснат спокойния приют, който вече не изглеждаше безопасен.

XVII

— Нося ти новини — каза полковникът на сестра си малко след разговора с Франк.

— Какво, Валериан?

— Едната радостна, а другата, струва ми се, ще те опечали. Ще започна с приятната. Скоро ще имаме възможност да напуснем нашето самотно ранчо.

— И ти наричаш това приятно известие? Мен ми се струва тъкмо обратното. Нали знаеш, че аз не обичам обществото с всичките негови глупави предразсъдъци. За мен няма по-добър приятел от природата. Никога и никъде не съм била толкова щастлива, както сега. След всичко, което се случи, мразя Ню Мексико и бих предпочела да си остана завинаги тук.

— Никога и не съм мислил да се връщам там.

— А къде?

— Съвсем в противоположна страна, в Съединените щати. Искам да последвам съвета на дон Франсиско.

Адела нищо не отговори.

— Мила сестро — продължи Миранда, — няма никаква надежда за спокойствие в страната и ние трябва да мислим само за нашата безопасност. Не можем да бъдем съвсем уверени, че Урага няма да ни намери тук. Винаги, когато Мануел отива в града, аз се безпокоя, че ще го проследят. Смятам, че ще е по-благоразумно да се преселим в Съединените щати.

— Искаш да отидем там заедно с дон Франсиско? — с вълнение попита тя.

— Да, но не сега. Той отначало ще отпътува по своя работа, а после ще се върне при нас.

— Ще си отиде по-напред вкъщи?

— Не, и това е именно новината, която ще те опечали. Решил е да накаже Урага за убийството на другарите си. Решението му е не само трудно, но и опасно.

— Скъпи братко, разубеди го — започна да го моли Адела и ако Франк бе чул тона, с който бяха казани тези думи, сърцето му би се изпълнило с радост.

— Вече се опитвах, но напразно. Неговите другари са убити и той е решил да накаже убиеца, макар с цената на своя живот.

„Герой! Може ли да не го обича човек?“ — помисли си Адела, но не се реши да произнесе гласно тези думи, те прозвучаха само в сърцето ѝ.

— Знаеш ли какво, сестро? Опитай се ти да поговориш с него. Той те смята за спасителка на живота му и може би ще се подчини на твоите настоявания.

— Ако тъй мислиш, Валериан...

— Ей сега ще ти го изпратя.

С биещо от вълнение сърце Франк се приближи до нея и каза:

— Сеньорита, вашият брат ми предаде, че искате да поговорите с мен.

— Да — отговори момичето съвсем спокойно. Виждайки я така невъзмутима, Франк изпадна в отчаяние. Бе решил днес да ѝ направи предложение, но сега не можеше и гума да става за това. Очевидно тя беше съвсем равнодушна към него.

— Сеньор, брат ми ми каза за вашето намерение да отидете в Рио дел Норте. Бихме желали да ви отклоним от опасното решение.

— Но това е мой дълг.

— Защо? Обяснете!

— Трябва да отмъстя за смъртта на другарите си, макар и с цената, на моя живот. За мен той не струва много.

— Но може би е скъп на други. Вкъщи ви очакват майка, братя, сестри; може би някой още по-близък?

— У дома? Никой не ме очаква.

— Е, тогава някъде другаде... Той мълчеше.

— Не мислите ли, че опасността, на която излагате живота си, може да бъде нещастие за някого и че вашата смърт ще разбие нечие сърце?

— Моето безчестие би било още по-голямо страда ние. Искам не да отмъстя за приятелите си, а само да им отдам дължимото. Много сте добра, като ми оказвате такова внимание. Вече ви дължа живота си, но

не мога да ви позволя да го спасите повторно, като пожертвувам за това моята чест и дълг.

Франк мислеше, че Адела съвсем хладнокръвно го убеждава, но ако знаеше как горещо и безкрайно тя се възхищаваше от него, би й отговарял с други думи. Той не можеше повече да се сдържа и заговори другояче. Тогава и тя промени държанието си:

— Вървете — извика тя, — вървете и осъществете вашата цел! Но помнете, че ако загинете, има един човек, за когото животът изгубва всеки смисъл...

— За кого?! — извика той, като се приближи към нея с туптящо сърце и пламтящи очи. — За кого?

Въпросът му всъщност не се нуждаеше от отговор. Страстта, с която произнесе последните думи, достатъчно обясняваше всичко. Но тя пак отговори и този път с по-спокоен тон. Дългите тъмни ресници скриха очите ѝ, когато прошепна собственото си име: Адела Миранда.

Думите са безсилни да предадат безумната радост и безпределното щастие на отчаяния млад човек, който едва сега разбра, че всички преживени страдания са причинени от собственото му въображение. Разбра, че на неговата любов Адела отговаря с не по-малко силна любов.

XVIII

Както ни е известно, подозрението на Хамерсли относно Мануел се оказа небезоснователно. Тъкмо когато той разговаряше с полковник Миранда, индианецът извърши предателството.

След като получи всички желани сведения, Урага с тържествуващ вид се изправи пред портрета на Адела.

Когато се върна към масата, до която вече седеше повиканият от него Роблес, той пак напълни чашите. Но не се застоя в обществото на своя адютант, беше му необходимо да обмисли насаме сатанинския си план. С догарянето на цигарата, той сякаш се приближаваше все повече до окончателното си решение. Най-после позвъни. Влезе слуга.

— Повикай дежурния офицер — заповяда Урага. След малко дежурният се показва на вратата.

— Разпоредете се да доведат тук затворника — нареди полковникът.

Когато останаха сами с индианеца, който все още не разбираше защо го затвориха, Урага впери поглед в него и го застави да разкаже всичко, което му е известно за полковник Миранда. Урага научи разположението на долината, устройството на жилището, всички пътеки, които водеха към него. Индианецът нищо не скри освен любовта си към Кончита и печалния обрат, настъпил след появяването на Уолтър на сцената.

Най-после той се докосна до нежните отношения на младия търговец с Адела Миранда. Кръвта на Урага закипя, когато чу това, и лицето му изрази такова злорадство, че изменникът се уплаши за собствената си участ и се разкая, че е разказал за това. Но Урага не изпитваше към него никаква злоба, напротив, обеща да го възнагради, когато получи голямата услуга, за която го бе задържал. Като изпрати индианеца, той седна до масата, извади хартия и започна да пише. Писа много дълго, очевидно затруднявайки се да изкаже мислите, които го занимаваха.

Накрая посланието го удовлетвори и той го запечата, като написа на плика само двете думи „Ел Барбато“, и позвъни. На влезлия слуга нареди:

— Идете в конюшната и ми изпратете Педрильо, но по-скоро!

Като даде тази заповед, Урага се замисли? „Колко дни ще продължи отиването до Тенаво и обратно в Пекос? — пресмяташе той. — Три, четири, пет... Е, все едно! Не е важно! Ако ги изпреварим, ще ги почакаме, докато се явят.“ — А, Педрильо — обърна се той към влезлия. — Изберете два най-добри коня за път — един за вас, друг за Хосе. Оседлайте ги се пригответе за двуседмично пътуване! Побързайте и когато всичко бъде готово, явете се при мен.

Конярят се отдалечи и Урага започна нервно да ходи назад-напред по стаята, очевидно продължавайки да прави всевъзможни изчисления за разстоянието и времето. Понякога се спираше пред портрета на Адела и съзерцавайки го, ставаше още по-нервен и нетърпелив. Най-после Педрильо дойде и доложи, че всичко е готово.

— Тръгвайте за Тенаво, при Лисардо — заповяда Урага. — Знаете пътя, понеже сте ходили там.

Индианецът утвърдително кимна с глава.

— Вземете това — каза Урага, като му предаде плика. — На никого не показвайте писмото. Предайте го на Барбато или в ръцете на самия Лисардо. Бързайте, не спирайте нито през деня, нито през нощта. След като изпълните заповедта ми, веднага се върнете, но не тук, а в Аламо. Нали знаете мястото, където преди няколко седмици се срещнахме с индианците от Тенаво. Ще бъда там. Хайде, тръгвайте!

Като получи тази заповед, Педрильо веднага изчезна.

Урага се разходи още няколко пъти по стаята, след това седна до масата и започна да търси във виното успокоение на душата си, обзета от злоба. Пиеше чаша след чаша...

XIX

Високото плато, известно с името Ляно Естакадо, се простира на дължина повече от петстотин километра, а на широчина около сто и двайсет. То лежи между предишните испански провинции Ню Мексико и Тексас. Главните му градове са Санта Фе и Сан Антонио де Беяр.

През средата на равнината бе прокаран военен път, съединяващ двата главни центъра на провинцията. По него се движеха търговски кервани ту в едната, ту в другата посока. Но понеже този път представляваше по-скоро само подобие на път и често се засипваше от пясъците на пустинята, то по дължината му бяха поставени високи стълбове, поради което испанците бяха нарекли тази равнина Ляно Естакадо, т.е. равнина със стълбове. В онези времена Испания беше силна, предприемчива страна и нейните колонисти можеха да пътуват по обширната територия, без да се страхуват от нападения на индианци. По-късно, когато могъществото на Испания започна да упада, всичко се измени. Градовете западнаха, колониите бяха напуснати, жилищата на мисионерите опустяха. В провинциите на Ню Мексико белите пътешественици не можеха вече без огромен риск да пътуват даже по най-оживените пътища. В някои местности те не смееха дори да излязат извън стените, с които бяха опасани градовете им. Много от тях бяха укрепени срещу нападенията на индианците и укрепленията им са се запазили и до днес. Поради описаните обстоятелства старият испански път беше окончателно изоставен; стълбовете му изгниха и изпадаха. След поражението на племето тенаво тексаските рейнджъри тръгнаха към пустинята Ляно Естакадо. Отначало те смятаха да се движат на север, макар да имаше друг, несравнено по-прав път.

Разбойниците не го знаеха, но старият Кули имаше смътно понятие за него. А мексиканският ренегат, който много добре го знаеше, ги убеди да тръгнат по него. Отначало те не се решаваха да приемат неговото предложение, но после се съгласиха.

Всъщност, разсъждаваха те, може ли той да ги заведе на друго място? Нали червенокожите, към които той принадлежеше, бяха жестоко наказани. Толкова много от тях бяха избити, че невъзможно бе да се очаква ново нападение. Нямаше съмнение, че в палатките на племето тенаво се чуваха плач и стонове.

И тъй, в края на краищата те решиха да изберат предложения път, още повече че Кули бе чувал за него, и се убедиха, че мексиканецът не можеше да има друго намерение, освен да ги преведе през най-краткия път.

Предстоеше им пътешествие не от най-лесните и не от приятните. Пътят им минаваше през безплодно пространство — огромна варовита местност в югозападния Тексас, която съседстваше с Ляно Естакадо.

Трябваше да изминават километър след километър, без да срещат никъде „земя“, както се изразяват жителите на степите, а влачейки се през всичкото време по плоската равнина, гладка като спящ океан, но безводен. Страдаха от жегата и жажда, която не можеха да утолят с капка вода; само подобие на нея се долавяше в бялата мъгла, която вечно се издигаше над горещата пустиня; миражът ги подлъгваше и ги отчайваше, още повече че в него понякога се рисуваха езера със зелени брегове, с острови сред тях, които привличаха с разкошната си пролетна зеленина. Тези картини само ги дразнеха и оставаха недостижими.

Ден след ден те вървяха обезсилени от умората, глада, а най-вече от жаждата. Още повече страдаха конете им, които се превърнаха в истински скелети.

Но накъде ги водеше мексиканецът? Струваше им се, че ще оставят костите си в пустинята; някои съветваха да го убият и да се върнат обратно, но болшинството нетърпеливо викаха „напред“! Трябваше да намерят останките на Уолтър и да ги погребат по християнски, а до тогава трябваше да вървят по гола степ, лишена от всякаква растителност, край реки, чиято солена и горчива вода не беше годна за пиене, а само разпалваше жаждата и им причиняваше непоносими мъки.

Най-после тяхното търпение и упоритост са възнаградени! Стигнаха до Ляно Естакадо и скоро Барбата ги въведе през един проход между две скали. Пристигането им тук приличаше на спасение

на кораб, прекарал дълго и безнадеждно в бурните вълни на океана. Но радостта им нямаше граници, когато от отвесната скала видяха в дола поток с прозрачна вода.

— Трябва да се изкачим на върха на скалата — каза ренегатът, като показваше мястото, отдето започваше потокът.

Но никой не беше в състояние да продължава пътя веднага и бе решено да си починат, още повече че нямаше причина да бързат много. Отиваха да погребат мъртвец, а не да спасяват жив човек.

В същото време, когато рейнджърите се приближаваха към Ляно Естакадо, друг отряд конници, почти еднакъв по численост, се изкачваше към същото плато, само че от противоположната страна. Отрядът се състоеше от ниски хора, с черни коси и жълти лица; впрочем, лицата на мнозина бяха тъмни, както на индианците. Униформата и въоръжението им показваха, че са мексикански улани. И действително бяха уланите на полковник Урага, който вървеше начело на отряда.

Като се изкачиха до най-високата точка на платото, те тръгнаха по безплодната пустиня.

Урага повика при себе си Роблес, който яздеше зад него.

— Колко ще се зачуди нашият приятел Миранда, когато влезем с тези петдесет юнаци в неговото свърталище! А старият доктор Просперо ще бъде поразен!

— Да, ще бъде интересно зрелище — отговори Роблес и попита: — А как мислите вие, ще се съпротивлява ли Миранда или не?

— Едва ли, макар да би му се искало...

— Защо?

— Господин адютант, вашият въпрос е безмислен. Ако той само повдигне ръка или направи едно движение, ще го убия!

— А... сега ви разбирам.

— Имам намерение да пленя само жените, а с мъжете... ще свърша на място.

После негодникът замлъкна и се отдалечи от адютанта си.

XX

Раздялата за влюбените винаги е тежка! Това еднакво почувствуваха Хамерсли при прощаването си с Адела и Уолтър — с Кончита.

Естествено е, че те с тъга в душата си и с най-печални предчувствия се готвеха за заминаването си за Дел Норте.

Напразно полковник Миранда още веднъж се опита да убеди Франк. Той отговаряше все същото:

— Трябва да отида, не мога да постъпя иначе.

Най-после дойде моментът на заминаването и след нежно и сърдечно прощаване Франк и Уолтър се разделиха с приятелите си. Адела и Кончита не можеха да сдържат сълзите си.

Съгласно обещанието си Миранда даде на пътешествениците двете мулета и ги снабди с туземски костюми, за да не привличат много внимание.

Тръгнаха в зори и рано сутринта успяха да стигнат до най-високата точка на равнината. Изкачваха се по една долина между две височини. Миранда и доктор Просперо ги придружиха до тук. После се сбогуваха още веднъж и изпращачите се върнаха в самотното си жилище, а пътешествениците продължиха пътя си по съвършено неизвестната за тях равнина.

Скоро стигнаха до една местност, покрита с храсталак, пе висок от човешки ръст. Слязоха от мулетата, за да се възползват поне от малката сянка; Разседлаха животните, седнаха на земята и с наслада запушиха лулите си и похапнаха. Докато си почиваха и гледаха лазурното небе, те не подозираха на каква опасност се излагаха, ако димът от лулите им се забележеше отдалече. Ако ги забележеха, те никога не биха стигнали Дел Норте, но трябваше да се простят с живота.

Оседлаха мулетата и тъкмо се готвеха да ги възседнат, когато изведнъж острият поглед на бившия рейнджър забеляза нещо, което го накара да извика. Уолтър накара Хамерсли да погледне на запад и

двама га започнаха да наблюдават облака от прах, който с невероятна бързина се увеличаваше и се издигаше все по-високо и по-високо над равнината.

Може би вихрушка бе повдигнала сухия пясък на пустинята — обикновено явление в платата на Мексико? Но защо тогава облакът не приличаше на стълб? Не, те твърде добре разбираха какво става пред очите им.

Изведнъж духна необикновено силен вятър, който подхвана пушилката и я отнесе настрана, като разкри цял отряд конници. Всички бяха добре въоръжени и се движеха в гъсти редове, с блестящи остриета на копията.

— Войници! — извика Уолтър. — И разбира се, мексиканци!

— Но какво правят тук? — зачуди се Франк. Скоро тяхното учудване се смени с тревога. Отрядът се приближаваше тъкмо към горичката, вероятно с намерение да се разположи на лагер. В такъв случай двамата мъже не биха могли да останат незабелязани.

— Франк — произнесе развълнувано Уолтър, — погледнете онзи офицер, не язди ли той вашия кон?

— Наистина — зачуди се Хамерсли — на него седи мерзавецът Урага, с който се бих на дуел.

Американецът и тексасецът се ужасиха: присъствието на отряда тук им стана ясно.

— Да — произнесе Уолтър, — без съмнение търсят дон Валериан и отиват право към долината!... Гледайте, води ги изменникът Мануел!

По лицето на Франк премина израз на безкрайна болка. Ясно си представи всички ужаси, на които беше способен Урага, и страх и тревога за любимата и останалите приятели сви сърцето му.

Уолтър, разбирайки притеснението на приятеля си, му каза:

— Франк, не трябва да се безпокоите за сенъоритата. Те сигурно ще я пощадят. И ако тя се лиши от брат си, който би я спасил, то вие ще го сторите.

Хамерсли мълчаливо му стисна ръката.

— Да — продължи Уолтър, — ще дам живота си за спасението на Адела и Кончита.

— Ще бъде по-добре да умра, отколкото да се лиша от Адела!

Излишно е да казваме, че отрядът, който видяха те, бяха уланите на Урага.

— Изпратете онова говедо пред отряда — изкомандва Урага.

Мануел, на когото предадоха заповедта, пришпори коня си и се изравни с командващия офицер.

В израза на индианеца проличаваше нещо като срам и съжаление за това, което бе направил и което му предстоеше да направи.

Дон Валериан и Адела са били винаги добри и снизходителни господари, а той ги предаде. И каква награда го чака? Урага, след като узна всичко, което му беше нужно, съвсем промени държанието си. Гледаше на него като победител на победен, като господар на роб и го тласкаше все по-далеч по пътя на престъпленията, държейки ножа над гърдите му.

Само когато си спомняше за Кончита и за това как тексасецът я целуваше, угризенията на съвестта му се заменяха с отчаяние, злоба и жажда за отмъщение.

Мястото, което отрядът избра за почивка, се намираше на двайсет и пет километра от Франк и Уолтър.

— Ах — въздъхна Франк, — ако прекарат тук цяла нощ, ще успеем да стигнем до ранчото и да предупредим нашите приятели да избягат.

— Не се надявайте напразно, Франк, няма съмнение, че щом залезе слънцето, те ще тръгнат на път, за да се приближат незабелязано до жилището.

— Боже, колко е ужасно да бъдеш толкова близко и да нямаш възможност да помогнеш! — отчайваше се Франк.

— Не е възможно — промълви Уолтър. — Нищо не можем да предприемем. Но при най-малката възможност, която имаме, ще се промъкнем незабелязано в долината.

Налагаше се да се примирят и да чакат. Изминаха няколко бавни, мъчителни часове. Слънцето започна да се спуска и скоро мексиканците се качиха на конете си.

— Моето предположение се оправда — каза Уолтър. — Ще се приближат до ранчото в пълна тъмнина.

Стояха, без да свалят очи от отдалечаващите се конници, които приличаха на някакви гиганти в мъгливия здрач. Постепенно те

ставаха все по-малки и по-малки и най-последователно се скриха от очите.

В същия момент Франк и Уолтър скочиха на мулетата и тръгнаха след отряда. Като изминаха известно разстояние, Уолтър се спря и каза:

— Не може да се отиде по-далеч. Сигурно са поставили тук часовей и ние не можем да се промъкнем.

Слязоха от мулетата, разюздаха ги и ги оставиха да пасат. Тръгнаха пеш и стигнаха до теснината, която водеше в долината. Понататък не беше възможно да отидат; до слуха им достигаха гласове и те виждаха светлинките от лулите на постовите войници.

— Франк, защо да стоим тук? Безсилни сме да предприемем каквото и да било. Да се върнем на височината. Ако мулетата не бъдат в състояние да се изкачат, поне ще можем да видим завръщането на тези разбойници, ще разберем кой е пленен и ще тръгнем след тях.

— Уолтър — отговори Хамерсли, — правете каквото знаете, аз вече не мога да разсъждавам.

Те отведоха мулетата в едно долче и се изкачиха на върха на скалата, сред кедров храсталак, очаквайки завръщането на отряда.

XXI

Ни Франк, ни Уолтър успяха да затворят очи. Говориха малко и шепнешком, защото знаеха, че при нощната тишина и безмълвие най-малкият звук можеше да ги издаде.

Ясно чуваха разговора на стражата, разположена в подножието.

В това време Урага с по-голямата половина от своя отряд се приближаваше към ранчото. Движеше се бавно и предпазливо — пътят, който беше много тежък дори през деня, сега изискваше особено внимание. Все пак благодарение на изменника, който ги водеше, те, макар и бавно, но безпогрешно се приближаваха към целта, като смятаха да се приближат до къщата тъкмо среднощ, когато всички ще спят и не ще окажат никаква съпротива.

Всичко вървеше благополучно; ни един звук не достигаше от самотното ранчо, даже не се чуваше лай на кучета. Само зловещият вой на чакала и хищните вълци нарушаваше безмълвието на нощта.

Преди да стигнат до ранчото, Урага заповяда да спрат, за да даде на отряда последна разпоредба. Уланите изпънаха поводите и напомняха орляк ястреби, готвещи се да разперят крила, за да се хвърлят върху жертвата, да я разкъсат, да я убият и да се насладят на хищническия си инстинкт.

Къща, която току-що е напусната от приятели, не може да бъде ни весела, ни оживена тъй беше и в ранчото, когато го оставиха Франк и Уолтър.

В ушите на Адела продължаваха да звучат тъжните думи на раздялата, а в душата си усещаше тревога за участието на любимия човек. Полковник Миранда също беше опечален и загрижен. Никога по време на бягството им неговите опасения не са били толкова големи. Думите на Хамерсли за измяната на Мануел особено дълбоко се запечатаха в ума му и предателството му се виждаше все по-възможно. Тревогата на полковник Миранда се усилваше още от това, че според сметките му индианецът отдавна трябваше да се върне.

Тази вечер дон Валериан, Адела и докторът се бяха събрали в общата стая. Настроението им беше тъжно и тревожно.

— Драга Адела — обърна се полковникът към сестра си, — изпей ни нещо, за да разсееш нашата печал.

Винаги готова да изпълни желанието на брат си, Адела и сега се подчини. Но гласът ѝ сякаш бе изгубил обикновената си свежест и звучност и китарата звучеше някак глухо.

Още не бе свършила започнатия романс, когато ловджийските кучета, които лежаха до краката ѝ, скочиха, залаяха и в миг изскочиха през отворената врата. Пеенето се прекъсна, всички се изправиха изплашени и бледи.

Кучешкият лай в някое спокойно кътче на цивилизована страна не може да даде и най-малката представа за онази тревога, за онази паника, която предизвиква същият звук на далечната граница, в съседство с дивите индиански племена.

Лесно е да си представим какво почувствуваха обитателите на уединеното ранчо, когато до слуха им достигна цвилене на коне, тъй като тяхната единствена Лолита се намираше в затворено помещение зад къщата, откъдето нейното пръхтене не се чуваше.

— Вероятно Мануел се връща! — извика докторът.

— Не, това не е Мануел — отговори Миранда. — По него кучетата не биха лаели. А чувате ли скимтенето на Хико, като че ли някой го хвана.

След малко се чу отчаяният писък на Кончита...

Дон Валериан хвана шпагата, си, докторът — първото оръжие, което му попадна. Но преди да дойдат до вратата, до гърдите им се допряха няколко остри пики. Всяка съпротива бе безполезна.

— Предайте се, бунтовници! — извика някой. — Дайте оръжието си, ако ви е мил животът! Войници, арестувайте ги!

Полковник Миранда позна гласа на командващия. Може би, ако беше се досетил по-рано, не би се предал тъй лесно, но сега беше твърде късно да се противи. Беше вече обезоръжен и стоеше вързан пред Урага, от когото имаше основание да се бои повече, отколкото от всеки друг.

XXII

Безсънната нощ, прекарана в мъчително напрежение на върха на хълма, се стори на Франк и Уолтър цяла вечност.

Хамерсли през всичкото време го молеше да слязат и да се промъкнат край стражата, но той не се съгласяваше, като считаше това за явно безумие.

— Наистина — казваше, — ще избием няколко, но и ние ще загинем.

— Но стоенето тук ме убива още повече! — настояваше Франк. — Помислете само какво става сега с Адела?

— Уверявам ви, че нито за нея, нито за Кончита трябва да се безпокоим. Те и двете ще останат живи и здрави и в края на краищата ще ги изтръгнем от ръцете на негодяите.

Чу се далечен лай на кучетата, после човешки глас, който молеше за пощада, и най-после всичко утихна.

— Слава Богу, изстрели не се чуват — развълнувано произнесе Франк. — Миранда е разбрал, че е безсилен, и се е покорил. Вероятно сега всичко е свършено и те са взети в плен.

— Докато са живи, не трябва да се отчайваме — утешаваше Уолтър другаря си.

Макар че неговите думи звучаха успокоително, скоро и двамата изпаднаха в отчаяние.

До обяд на следващия ден, когато мъглата се разпръсна, двамата приятели не откъсваха поглед от самотното жилище, оградено от всички страни с войници.

Скоро се чу команда, всички възседнаха конете си, наредиха се по двама и започнаха да се отдалечават бавно от ранчото, като се скриваха зад стъблата на дърветата, подобно на огромна, блестяща змия.

Най-после отрядът се приближи към двамата приятели и вървящият най-отпред мина толкова близо до тях, че те отлично можаха да го разгледат. Сърцето на Хамерсли заби толкова силно, че

имаше опасност да се пръсне. Но нито той, нито ловецът спираха дълго погледа си на началника на отряда: и двамата търсеха с очи годениците си. Ето младата сеньорита, възседнали своята Лолита, а наред с нея яздеше муле и Кончита. И двете бяха обкръжени от стража. А ето и дон Валериан, и докторът с вързани назад ръце, здраво привързани за седлата, и с двама войници, които водеха конете им. Когато стигна до лагера на стражата, отрядът се спря. Една и съща мисъл едновременно хрумна на Уолтър и Франк.

— Да се възползуваме ли от пушките си, Франк?

— И аз мисля за това. За жалост ние сме твърде далеч от тях.

Чу се команда за тръгване и целият керван отново се задвижи нататък, откъдето беше дошъл.

Отрядът вървеше толкова бавно, че и след час още не беше се скрил от погледа.

Решили да го следват, приятелите нахраниха мулетата, похапнаха и се приготвиха за път.

Изведнъж чуха пръхтене на кон и като се скриха зад огромен камък, внимателно надзърнаха и видяха слугата Мануел.

— Проклето куче — процеди през зъби Уолтър. — Какво прави тук и защо не тръгна с другите?

— Вероятно крои някоя нова мерзост — отговори Франк.

— Във всеки случай тук има нещо подозрително и аз искам да се помъча да го хвана. Може би ще успея да се приближа до него толкова бързо, че той няма да успее да скочи от коня си. А вие ме почакайте тук, Франк.

— Не го убивайте, Уолтър, може да ни съобщи важни за нас сведения.

Хамерсли остана сам и най-печални мисли го обхванаха. Все по-малко и по-малко вярваше във възможността да освободи Миранда и не беше напълно уверен, че ще изтръгне от ръцете на негодника Адела преди катастрофата, която безсъмнено я застрашаваше.

Повече от половин час прекара в тези тъжни размишления, когато изведнъж се чу условният сигнал — изстрел, и като подкара мулето, бързо стигна до ранчото, където намери приятеля си и индианеца.

— Преди всичко — каза Франк, като погледна вързания и лежащ на земята Мануел — трябва да узнаем от него всичко, каквото е

възможно.

— Предоставете това на мен — предложи Уолтър. И като допря до гърдите на измамника острието на ножа, ловецът без голям труд получи признанието на индианеца. Знаейки благородството на тези хора, той дори обясни причината, която го накара да постъпи толкова гнусно. Отиде още по-далеч, като изложи подлеца Урага. Но не можеше да отговори на въпроса, който най-много интересуваше Франк и Уолтър. Какво мислеше да прави Урага с пленниците? Бе чувал само, че нямаха намерение да водят в Албукерке ни дон Валериан, ни доктора.

Но за жените наистина нищо не знаеше, макар да бе дочул, че Урага говореше нещо на Роблес за сеньоритата.

XXIII

Отрядът на Урага продължи пътя си. Като повика при себе си адютанта, той му каза:

— Мануел научи от приятеля си, слугата, че нашите американски приятели заминали за Дел Норте. Странно ли ще бъде, ако се срещнем там с тях? Обзалагам се, че нито единият, нито другият ще излязат живи от Ню Мексико.

— А какво смятате да направите с мексиканските ни приятели?

— Когато стане време, ще ви кажа. Във всеки случай смъртта на Миранда е неизбежна. А сега да поговорим за нещо по-интересно. Я ми кажете как ви се вижда моята покорителка?

— Доня Адела?

— Да, разбира се. Кой друг може толкова да ме очарова?

— Без съмнение, тя е най-красивата пленница, която ми се е случвало досега да видя.

— Пленница? — прошепна Урага. — Бих желал да бъде такава в друг смисъл. Какво има Ернандес? — обърна се той към приближилия се старец войник.

— Господин полковник, заповядахте да се приготвим за път, а видяхте ли този облак? — попита той, като показваше небето.

— Облак? Не виждам такъв. Да не би да говорите за онова малко петънце на хоризонта?

— Именно за него, господин полковник. Сега то е незначително, но след десет минути ще покрие цялото небе и нас заедно с него и ще започне страшна буря.

— Защо мислите тъй? Нима това е северният вятър?

— Без съмнение. Често съм го виждал, твърде често. Повярвайте на моя опит, господин полковник.

— В такъв случай по-добре е да останем тук — каза Урага. — Разпоредете се веднага да се разпънат палатките.

Скоро предсказанието на стария войник се оправда. Слънцето, което до този момент ярко светеше, се скри под тъмнооловен облак,

който покриваше цялото небе, и нощна тъмнина обви безплодната равнина. Въздухът, който беше непоносимо горещ, се смени със студен и термометърът от четиридесет градуса спадна до точката на замръзването.

Но не нощта донесе тъмнината и не вятърът, а студът. И едното, и другото бяха следствие от атмосферно явление, обикновено за Тексаското плато и внушаващо такъв панически страх на пътешествениците.

XXIV

След като узнаха от Мануел всичко, каквото можаха, приятелите се съвещаваха помежду си какво да правят, когато изведнъж чуха цвилене на коне.

— Нима отрядът се връща в ранчото? — питаха се те един друг, обзети от вълнение.

Инстинктивно се втурнаха в жилището, затвориха набързо вратите, подпряха ги с каквото успяха и застанаха с пушки в ръцете до двата прозореца, които за тяхно щастие бяха толкова малки, че можеха да се укрият, без да ги видят отвън. Времето минаваше, а никой не се показваше. Най-после чуха тропане на многобройни копита. Скоро видяха приближаващите се към ранчото конници, но никак не приличаха на отряда на Урага и вместо да стрелят в тях, те неволно изтърваха пушките от ръцете си. Конниците изглеждаха учудени, когато видяха къщата и лежащия на земята вързан човек, но все пак продължаваха да се приближават към ранчото. След първите двама се показаха още двама и още, и още, докато се събраха около петдесет души.

Преди конниците да достигнат къщата, Уолтър отвори вратата и изскочи да ги посрещне, викайки от радост. — Тексаски рейнджъри! — изкрещя им той. — Вие дойдохте тъкмо навреме! Слава на Бога!

Излишно е да казваме, — че Уолтър не се излъга и новопристигналите се оказаха действително рейнджъри. Доведе ги тук Барбато.

— Това не е ли сън? — повтаряше Уолтър. — Гледайте, Франк, ето моят бивш началник — капитан Гайн, а този е моят стар приятел Кули.

— Но ние отивахме да ви погребваме! — каза Кули.

— Стара гъска! — отговори му със смях Уолтър. — Рано е още да умираме.

По време на разговора Кули слезе от коня си, прегърна силно Уолтър и му предаде пушката.

— Нищо не разбирам — каза той, — откъде сте взели пушката ми? Разкажете какво стана.

И Кули му разказа всички подробности до сражението с червенокожите под предводителството на Лисардо и повтори всичко, предадено от Барбато.

— А сега вие сами ни разкажете приключенията си, Уолтър.

Колкото и кратко да беше изложението на Кули, Уолтър се изхитри да направи разказа си още по-къс, като поговори малко повече само за Франк, когото препоръча като свой най-добър приятел.

Пристигането на рейнджърите беше странна и щастлива случайност. Ако бяха дошли няколко минути по-късно, ранчото щеше да бъде пусто, понеже двамата приятели бяха решили да го напускат, като вземат със себе си Мануел.

След като си договориха, бе решено, ако не тази нощ, то на следното утро да тръгнат след отряда на Урага. Няма нужда да говорим за радостта, която обзе Франк и приятеля му.

— Но защо да губим време? — попита Хамерсли. — Не е ли по-добре да тръгнем, докато отрядът не е успял да отиде далеч?

— Представете си, че те ни видят, преди да се приближим съвсем до тях! Ще избягат и ще вземат със себе си пленниците. Необходимо е да чакаме тъмнината.

Не можеше да се спори, понеже справедливостта на изказаното мнение беше твърде очевидна.

Докато още рейнджърите вечеряха, светлосиньото и безоблачно небе стана изведнъж оловно, сякаш слънцето потъмня или падна от небосклона.

Всички веднага разбраха причината:

— Аквилон, урагана!

След по-малко от десет минути ураганът беше в пълен разгар. За да се защитят от него, трябваше да влязат в къщата, а конете оставиха на произвола на съдбата. Те се сгушиха под дърветата, треперейки от страх, а мулетата жално ревяха. Кучетата лаеха и виеха, а отдалеч се чуваха гласовете на дивите обитатели на безкрайната равнина. Натъпкани в малките постройки, рейнджърите нетърпеливо чакаха края на урагана. А Хамерсли не си намираще място от все повече завладяващото го отчаяние и страх за съдбата на любимата си.

Изведнъж извика и скочи на крака.

— Какво ви е, господин Хамерсли? — попита капитанът.

— Господа — отговори той, — ако не тръгнем веднага, ще бъде твърде късно.

И с тези думи той се хвърли към вратата край рейнджърите, които го гледаха като побъркан. Но Уолтър очевидно го разбра и без да се бави ни секунда, се хвърли след Франк, като викаше останалите:

— Бързайте! Бързайте!

Ни светкавиците, ни гръмотевиците, ни яростният порой, нищо не можеше да спре Уолтър и Франк.

А когато към тях се присъедини целият отряд, Уолтър обясни на капитана причината за бързото им тръгване.

— Нашият път — казваше той — върви по продължение на реката и след този проливен дъжд водата толкова ще се повдигне, че ще залее всичко наоколо, без да остави никакъв изход. Затова, ако сега не успеем да излезем от долината, ще трябва да чакаме няколко дни ураганът не утихваше, но рейнджърите, с приятелите начело, не му обръщаха внимание и бързо се движеха напред. Пътят ставаше все по-труден и никакви шпори не можеха да накарат конете да вървят по-бързо, още повече че започна да се стъмнява. Най-после те се приближиха до яростно шумящата река, която бе се повдигнала на два метра и бе заляла огромно пространство.

С един поглед Хамерсли разбра целия ужас и безизходност на положението.

— Закъсняхме, закъсняхме! — с отчаяние повтаряше той, като се държеше за главата.

Не оставаше нищо друго, освен да се върнат в ранчото и да чакат там, докато водата отново влезе в нормалното си корито...

Два дни престояха те в къщата, като ходеха по няколко пъти на ден да изследват пътя. Най-после водата спадна дотолкова, че храбреците се решиха да тръгнат.

Отначало трябваше да вървят направо, без път, понеже всичко беше заляно и неузнаваемо. Но въпреки всевъзможните препятствия те доста скоро стигнаха в горичката, която беше добре известна на Хамерсли и Уолтър. Когато се приближиха към нея, и после, когато излизаха от нея, те разбраха по някои признаци, че там доскоро е стоял лагер. Кули даже уверяваше, че едва ли е минало повече от един ден от тяхното заминаване.

Само един ден! Какво щастие беше това! Значи те могат да се надяват да настигнат Урага с отряда му, още повече че като карат пленници, те навярно се движат доста бавно. На следващото утро се приближиха до един кръстопът. Единият път отиваше на север, край реката, другият на запад към планината. По двата пътя ясно личаха копита от коне. Очевидно Урага бе разделил отряда си на две части: едната част, около четирийсет души, отиваше за Албукерке, а по-малката, десетина души в Санта Фе.

Като не знаеха кой път да изберат, тексасците се спряха нерешително. Кули и Уолтър слязоха от конете и наведени над земята, съсредоточено разглеждаха следите от конски копита. Изведнъж Уолтър радостно извика:

— Хамерсли, няма съмнение, че Урага с пленниците е тръгнал към Санта Фе. Погледнете колко ясно се виждат следите на Лолита, а наред с тях и стъпките на мулето, на което язди Кончита. Приятели, няма какво да се чудим повече, да вървим!

XXV

В долината на един от притоците на най-голямата река ла Мексико, Рио Гранде, сред разкошна растителност се беше разположил на лагер отрядът на Урага. На пръв план стояха две палатки: до едната от тях имаше часовои; малко по-далеч група войници, разположени около огън, си готвеха обяд. На петдесет крачки лежаха вързани Миранда и докторът.

След като раздели отряда си, Урага изпрати главната му част в Албукерке, а сам той с адютанта, пленниците и малък отряд се връщаше на север и като стигна до тази прелестна долинка, оокръжена от поляни и гори, реши да се разположи тук на бивак. Тази долина, с не съвсем правилна кръгла форма, беше разположена до самата гора, покрита с гъсти, зелени листа, край която течеше като сребърна лента бърбав ручей. Не беше възможно да се въобрази по-живописно, по-привлекателно кърче! Но, разбира се, не тази причина накара Урага да се спре тук: имаше съвсем други подбуди.

— Адютант — обърна се Урага, лежейки на постлана на тревата кожа, към Роблес, който седеше на походно столче, — наредихте ли да поставят стража?

— Да, полковник. Но от какво се боите?

— Още не мога да ви кажа.

Урага се замисли, като разглеждаше кълбетата дим от цигарата си.

— А колко време смятате да прекараме тук, полковник?

— Зависи от много причини. Във всеки случай няма да вземем със себе си пленниците.

— Решили сте да ги освободите?

— Не, те трябва да умрат! Не говоря, разбира се, за жените, особено за прелестната Адела, кой мъж може да желае смъртта на жена си... преди медения месец? Адела трябва да стане моя и ще стане!

— Но, полковник, за това не е нужно да се убива брат й. Вземете от Миранда съгласие за този брак и той, като знае, че животът му е във ваши ръце, разбира се, ще се съгласи.

— Тук ще се съгласи — възрази Урага, — но не и в Санта Фе.

— Забравяте, че можете да се венчаете и из пътя, в първата църква.

Урага запали нова цигара, като обмисляше съвета на Роблес...

— Ами ако тя ми откаже? — попита той.

— Тогава ще направите това, което предполагаете.

— Ще се опитам да се възползувам от съвета ви — промълви Урага.

— Ей — извика той към един войник, очевидно сержант, ела тук!

Последният приложи ръка до козирката и изтича при своя началник.

— Разпореди да се готвят за отстъпление. Идете при реката и разгледайте къде е по-удобно да се премине. Вземи със себе си всички освен Халвес, който пази пленниците.

Скоро отрядът тръгна, а Урага повика при себе си Халвес и му даде някакви нареждания.

След малко часовоят се върна при пленниците, развърза краката на доктора, заповяда му да стане и го отведе настрана. След това до лежащия Миранда се приближи Урага.

— Сеньор Миранда — започна той, — заповядах да отведат другаря ви, за да остана насаме с вас. Трябва да ви кажа нещо сериозно. Знаете ли вие, че вашият живот е в моите ръце? Ако аз ей сега допра револвера си до главата ви и я пръсна, никой няма да ми иска сметка за това. Освен това мога да ви предам на съда, който ще ви осъди на смърт за измяна към правителството.

— Зная всичко това — отговори Миранда — и зная, че сегашното правителство не признава ни справедливост, ни закон.

— Е, да! Ето защо аз се надявам, че ще се съгласите на предложението, което искам да ви направя. Дайте ми сестра си и аз ще ви запазя живота.

Миранда от негодувание не можа да произнесе нито дума.

— Може би не ме разбрахте, дон Валериан Миранда? — продължи неговият мъчител. — Искам вашата сестра за жена и ако вие не възразите, тя ще се съгласи, за да спаси живота ви.

Миранда продължаваше да мълчи, което окончателно изкара Урага от кожата му.

— Ако ми откажете, то утрешното слънце няма да ви види между живите. Отговорете ми веднага — да или не?

— Не! — почти изкрещя Миранда, — Мъчете ме, изтезавайте ме, всичко бих понесъл по-лесно, отколкото да ри видя мъж на сестра ми! Няма да успеете да склоните нито мен, нито моята благородна Адела. Тя ще предпочете да умре заедно с мен!

— Ха-ха-ха! — разсмя се Урага, но в смеха му звучеше отчаяние. — Ще видим! Жените не са толкова глупави и вашата сестра ще оцени по-добре честта, която искам да и окажа. А за да ви спася, пожелайте ми успех!

Раздразнен от отказа на брата, Урага реши на всяка цена веднага да получи отговора на сестрата.

Без всякаква церемония той влезе в палатката на Адела и с тон, който не допуска възражение, заповяда да се отстрани Кончита. Адела изпълни желанието му, а после обърна към него отслабналото си, измъчено лице.

— Сега, дон Урага — каза тя, обяснете ми защо ви беше нужно да останете с мен насаме?

— Моля ви, сеньорита, да не говорите с мен с такъв тон. Идвам като приятел, макар че известно време действах по отношение на вас като враг. Но в оправдание мога да кажа, че аз изпълних само заповедта на началството?

— Сеньор, вие вече неведнъж се оправдавахте с това — промълви тя, като го гледаше с недоверие. — Мисля, че вие дойдохте тук за нещо друго.

— Познахте. Но не мога да се реша да го изкажа от страх да не ви разстроя.

— След това, което стана, чудно ми е, че вие можете да се грижите за това — Когато произнасяше тези думи, тя цялата трепереше въпреки усилията си да изглежда спокойна.

— Доня Адела, моят дълг ме застави да арестувам брат ви, а сега трябва да изпълня присъдата на местните военни власти и да го екзекутирам.

— Света Богородице! — извика тя, като пребледня. — Истина ли е?

— Да.

— Полковник Урага, вие няма да изпълните жестоката присъда. Та това би било просто убийство! Няма да опетните душата си с подобно престъпление.

— Трябва да се подчинявам, доня Адела.

— Бедният ми брат! Пощадете го! Нима не можете да го спасите?

— Мога.

— И ще го спасите?

— Ще го спася...

Той произнесе думите с такава готовност, че по лицето ѝ се изписа израз на благодарност. Но тъкмо направи движение да хване ръката му, когато изведнъж разбра по израза му, че той още не е дал обещание, още не е довършил фразата си. И действително прибави:

— Но при едно условие...

Всичката ѝ радост изчезна. Тя твърде добре го познаваше, за да не се съмнява, че условията ще бъдат тежки.

— Какво е то?

— Вашето съгласие да станете моя жена. Това е всичко, за което ви моля — продължи все по-страстно. — Обичам ви с всичката сила на душата си, обичам ви от много години. О, сеньорита, бяхте още момиченце, когато аз, младеж, син на прост земеделец, вече ви обичах, без да смея да повдигна очи към вас! Но сега моето положение е друго. Имам голямо състояние и високо положение. И това ми дава право да си избира жена от аристократичните семейства на Мексико, дори вас, сеньорита, в краката на която падам. — И той се отпусна пред нея на колене, очаквайки нейния отговор.

— Доня Адела — продължи с молящ глас, — ще направя всичко за вашето щастие, всичко, което е по силите на мъжа! Спомнете си за брата си! Рискувам живота си заради неговото спасение. Току-що говорих с него и той се съгласи да станете моя жена.

— Вие ли казвате това? — с недоверие попита тя. — Не вярвам и няма да повярвам, докато не чуя думите от брат си.

Бързо премина край коленичилиия Урага и преди той да успее да протегне ръце и да я задържи, тя изскочи от палатката. Когато се затича след нея, тя вече стоеше на колене пред лежащия си брат и го прегръщаше.

— Дон Валериан — обърна се към пленника побеснял Урага, — настоявам сестра ви да ви предаде съдържанието на разговора ни с нея. Иначе сам ще направя това.

— Сестра ми ми съобщи всичко, дори вашата лъжа, с която сте се опитали да я убедите.

— Стига, сеньор. Постъпих честно, като открих цялата истина. Обичам доня Адела много отдавна, това ви е известно. И какво искам аз? Да стане моя жена! И когато вие станете мой шурей, за мен ще бъде радост и дълг да ви покровителствам.

— Това никога няма да стане — твърдо произнесе Миранда.

— Мнението на сестра ви такова ли е? — попита Урага, без да сваля очи от Адела.

Като знаеше или предполагаше, че ако откаже, веднага ще убият брат ѝ, младата девойка не се решаваше да произнесе съдбоносното „не“.

Дон Валериан разбираше какво става в душата на сестра му и още веднъж произнесе:

— Мила сестро, не се грижи за мен! Хиляди пъти предпочитам да умра, отколкото да те видя жена на този подлец.

— Безумец! — изсъска Урага. — Е, щом е тъй, умри! А след твоята смърт тя ще стане моя любовница!

Миранда от негодувание се дръпна с цялата си сила, разкъса въжетата, скочи на крака и преди Урага да успее да се опомни, той му взе сабята. Чак когато замахна, Урага отскочи настрана. Миранда се хвърли след него, но почти веднага бе обкръжен от войници начело с Роблес.

Безумна мисъл се мярна в главата на Миранда.

— Адела — обърна се той с молещ глас към сестра си, която го прегръщаше, за да го защити от войниците, мила сестро, да умрем заедно!

Адела разбра смисъла на думите му.

— Да, Валериан, да умрем! Света Богородице, приеми нашите души! — шепнеше тя.

Сабята вече беше издигната над главата на девойката... Още миг, и тя би била убита, а след нея и той. Изведнъж любящата и предана Кончита с отчаян вик се хвърли към тях и задържа ръката на брата.

Войниците веднага го хванаха, обезоръжиха го и отново го вързаха, а Адела отведеха в палатката, като поставиха усилена стража.

XXVI

Докато ставаха току-що описаните събития в лагера на Урага, рейнджърите бързаха да стигнат до него, всички обзети от нетърпение по-скоро да се разправят с Урага и да освободят пленниците.

Но въпреки желанието им, те бяха принудени да се спрат, виждайки прострян на земята човек. Слязоха от конете и се приближиха да го разгледат. На трупа не се виждаха никакви знаци на насилие и по всяка вероятност той заедно с мулето му бяха довлечени от скорошния порой. Като прегледаха дрехите му, те намериха в джоба му запечатано писмо, адресирано за Барбато. Понеже беше написано на испански, никой освен Франк не можеше да го прочете. Ето какво пишеше:

„Сеньор Барбато, щом получите това известие, съобщете го на своя вожд Лисардо. Кажете му да ме срещне на същото онова място, където се видяхме с него последния път. Достатъчно е да вземете 20 — 30 души. Ще ме намерите с малък отряд войници, няколко жени и двама пленници. За жените не се грижете, вашата работа са мъжете. Нападнете лагера, щом го видите. Няма да срещнете никаква съпротива, понеже освен двама вързани пленници няма да има никой в лагера. Обяснете на вожда, че те веднага трябва да бъдат убити, и сами надзиравайте тази работа, за да не стане недоразумение. А аз от своя страна ще се постарая колкото е възможно по-добре да ви възнаградя.“

Когато рейнджърите научиха съдържанието на писмото, негодуванието им достигна краен предел. Макар че в него не се споменаваха имената на жертвите, те не можеха да не се досетят за кого ставаше дума. Също така не се усъмниха нито минута, че

негодникът Барбато, до когото беше адресирано писмото и на когото се възлагаше да „надзирава“ убиването на Миранда и доктора, не беше никой друг освен ренегатът мексиканец, който отдавна бе им съобщил името си, без да подозира тогава, че то ще стане причина за смъртта му. Рейнджърите даже не му дадоха време да каже нещо за свое оправдание и го обесиха на най-близкото дърво.

XXVII

Разстроен, опечален и ядосан Урага се върна в палатката си, повика Роблес и изля върху него всичката си злоба за несполуката на съвета му.

— Сега ще ви разкрия моя план, за който ви намеквах, когато вие тъй неразумно ме посъветвахте. Преди да дойдем тук, аз подготвих много неща. Помните, че казах, че няма да взема на връщане със себе си пленниците, а ще ги убия тук? За тази цел се обърнах към известния за вас Лисардо, вожд на тенаво, но тъй, че той да няма от мене лично никакви заповеди.

И Урага разказа на адютанта всичко, което читателят знае от писмото му до Барбато.

— Сега, г-н адютант, надявам се, вие ме разбрахте?

— Съвършено! Но колко ловко сте наредили всичко!

— Именно ловко — с отвратителна гримаса потвърди Урага.

Като се върна към своя предишен, жесток план, Урага нетърпеливо чакаше неговото осъществяване.

Излезе от палатката и тръгна към мястото, където беше разположен нощният пост. Приблужи се до далекогледа и започна да наблюдава с него. Тъкмо когато искаше да го остави, изведнъж забеляза конник с муле. Вгледа се внимателно и позна единия от пратениците си до Барбато.

— Какво означава това? — прошепна той. — Защо се връща сам и къде е Педрильо?

В това време се доближи Хосе.

— Къде е Педрильо? — попита загрижено Урага.

— Удави се — отговори Хосе. — Водата го отнесе по време на урагана. Горкият Педрильо!

Урага се замисли. Неговият добре скроен план очевидно рухна.

— Но вие нали стигнахте до мястото, където са разположени тенаво?

— Да, господин полковник, но Педрильо не можеше да предаде писмото нито на Лисардо, нито на Барбато, понеже те и двамата са убити. Голямо нещастие постигнало племето тенаво. Белите избили техните воители. Цялото племе е в траур; жените са се намазали с черна боя и си остригали косите. Спасените воители не излизат от жилищата си.

— Педрильо предаде ли им писмото?

— Да, но те не можеха да го прочетат, затова той им разказа съдържанието му. Те отказаха да изпълнят вашата заповед. Много са напласнени, чакат ново нападение и се готвят да бягат.

Без да изслуша последните думи на Хосе, Урага бързо тръгна към лагера. Планът му се провали, трябваше да се измисли друг.

В първия момент на обзелото го отчаяние и разочарование Урага искаше да излее злобата си върху Миранда, като го убие моментално. Но после размисли и заповяда да изпратят при него адютанта.

— Седнете, приятелю — каза той на влизащия Роблес. — С вас трябва да представляваме военен съд. Моят план, за който ви говорих, не се сбъдна и аз трябва да прибегна до друг способ, за да постигна същата цел. Надявам се, вие няма да ми противоречите и във всичко ще се съгласите с мен?

— Разбира се, господин полковник.

— И тъй, обявявам заседанието на съда за свършено и изнасям присъдата на изменниците на правителството. Ние единодушно ги осъдихме на смърт. Сега остава само да изпълним присъдата. Повикайте сержанта.

— Сержант — каза Урага, — предстои ви важна работа. Според свидетелствата, които притежаваме, ние, лейтенант Роблес и аз, осъдихме полковник Миранда и доктор Просперо, и двамата, като изменници. Осъдихме ги на смърт. Заповядайте на хората да напълнят пушките си и да бъдат готови за изпълнение на присъдата. Всичко да бъде готово след десет минути и тогава ми доложете! Ще бъда зрител на тази добра комедийка! — обърна се той към адютанта.

И като се разсмя на отвратителната си шега, негодникът излезе от палатката.

XXVIII

Червените лъчи на залязващото слънце осветиха гребена на Кордилерите. Като червени потоци кръв се леят те между стърчащите скали, които ограждат долината Аламо, където е разположен отрядът на Урага.

В лагера стават бързи приготовления за гнусната комедия — изпълнение на съдебната присъда.

Двете палатки по старому стоят на известно разстояние една от друга. До тази, в която се помещават деvojките, стои часовой и платнената врата е здраво завързана.

В израза и позата на войниците, които стоят малко по-далеч, се забелязва очакване на нещо и очевидно на нещо страшно. Всички са тихи и мълчаливи. Знаят, че се готви военна екзекуция, или по-право, просто убийство.

Жертвите на екзекуцията са привързани за дърветата. Няма нужда да казваме имената им. Читателят без съмнение знае кои са те.

Пред тях на разстояние на повече от десет крачки са разположени в редица десет души улани; зад тях стоят Урага и адютантът. Първият сам трябва да даде командата за стрелба и на лицето му играе злорада ликуваща усмивка. Горе над скалата се вие орляк врани. Настъпва мъртва тишина, такова затишие, каквото има само пред първия гръмотевичен удар. Птиците в небето, хората и конете на земята, всичко еднакво затихва.

Само след секунда войниците, по заповед на началството, ще разстрелят двама свои подобни, при което всеки от тях знаеше, че и двамата са невинни, че ги карат да извършат убийство. И все пак ръката на никого няма да трепне, у никого няма да мръдне в сърцето добро човешко чувство. Те са приучени на сляпо подчинение.

— Готви се! — изкомадва Урага. Карабинерите се вдигнаха.

— Цели се!

Войниците чакат с пръсти върху спусъците, думата „Бий!“ Тази дума отдавна вече гори устните на Урага, но преди той да успее да я

произнесе, се чу залп, който се разнесе от гръмкото ехо по долината, и цялото пространство около пленниците се напълни с дим.

И още не е затихнало ехото, а Урага вече вижда, че целият му отряд, като подкосени класове, лежи на земята.

При вида на падащите войници Урага се вкамени от ужас и страх. Отначало му се стори, че се яви страшна буря и светкавица уби неговите улани. Но не, не е това. До него пристигаха почти непрекъснати изстрели и същевременно се приближаваха десетки гласове и тропане на коне... Преди да успее да се опомни, преди да успее да се спусне да бяга, той бе ограден от рейнджъри и видя пред себе си най-страшния си враг Франк Хамерсли! Още миг, и той бе вързан, както и Роблес.

Като привършиха с враговете, Франк и Уолтър се хвърлиха към палатките и като разбраха, че пленниците се намират в онази, пред която стоеше часовой, прерязаха въжетата на вратата и в същия момент излязоха две млади девойки. Едната от тях се хвърли на гърдите на Франк, другата — в обятията на Уолтър. По време на трогателната и радостна сцена отзад се приближиха двама души, спасени тъй неочаквано и чудесно от смъртта. Това бяха полковник Миранда, и доктор Просперо. Като видя брат си, Адела извика, отскубна се от обятията на годеника си и се хвърли към Валериан, с когото преди малко искаше да раздели смъртта, за да се избави от застрашаващия я позор. Хамерсли горещо се прегръщаше с доктора.

XXIX

Пак изгря слънцето над Ляно Естакадо и позлата тъмните базалтови скали около долината, Аламо.

На издадените зъбери, над мястото, избрано от Урага за лагер, бяха накацали цял орляк черни врани, подушили плячка. От време на време тяхното зловещо грачене нарушаваше безмълвието на още спящия лагер.

С изключение на палатките, които продължаваха да стоят на същите места, и телата на убитите, неприбрани още от вчерашния ден, всичко в този лагер е променено.

Под дърветата лежаха вързани Урага и Роблес.

Малко по малко лагерът се събуди. Ето цяла група рейнджъри поведе на водопой конете и мулетата, други под председателството на Уолтър много оживено обсъждаха някакъв въпрос. Колкото и да е интересна тяхната беседа, те не очакват нито Франк, нито полковник Миранда, понеже знаят, че и двамата през всичкото време стоят в палатката със сестрата и годеницата. С тях неотлъчно стоят Кончита и доктор Просперо.

— Приятели — пита Уолтър рейнджърите, — какво решихте за Урага и неговия съюзник Роблес: да ги обесим или да ги разстреляме?

— Разбира се, да ги обесим! На кучетата — кучешка смърт!

— Добре. А къде да ги обесим?

— На същите онези дървета, до които те искаха да разстрелят полковник Миранда и доктора.

— А кой ще ги издигне? — попита, капитан Гайн. — Аз знам, приятели, че това не е особено почетна длъжност, но все пак мисля, че между вас ще се намерят желаещи.

— Аз съм съгласен! Аз съм съгласен! — викаха едновременно десетки гласове.

В дадения случай рейнджърите без никакво угризение на съвестта се съгласяваха да изпълнят тази срамна длъжност. Всичко онова, което им беше известно за престъпните дела на Урага и Роблес

беше толкова възмутително и безчовечно, че те не чувстваха към тях ни най-малка жалост. Напротив, според техните понятия им се струваше, че да вземат каквото и да било участие в наказанието на тези подлещи, беше тяхна свещена длъжност.

Капитан Гайн прегледа всички приготовления и се отдалечи, като възложи наблюдението на изпълнението на смъртната присъда на Уолтър.

— Доведете престъпниците! — извика последният.

Няколко рейнджъри отидоха за тях. В своите някога блестящи, но сега разкъсани и мръсни мундири, изцапани с кръв, те представляваха печална картина. Приличаха на ранени вълци, попаднали в капан, но се държаха различно. Роблес се показваше равнодушен и в същото време непокорен, а Урага — смазан и уплашен.

Известно време двамата стояха мълчаливо, без да молят за пощада, като разбираха очевидно, че молбите им биха били напразни. И действително, по лицата на окръжаващите ги хора тъй ясно беше напечатана думата „смърт“!

Всичко беше готово и чакаха само последната команда на Уолтър.

Настъпи дълбока тишина. Сякаш се чуваше биенето на сърцата на осъдените. И изведнъж това безмълвие бе нарушено от вик, който се изтръгна от устата на Урага.

В последната минута страхливото му сърце не издържа. Реши да моли за пощада полковник Миранда, на който причини толкова зло и мъки. И той с отчаяние викаше.

Като чу името си, дон Валериан изскочи от палатката, след него сестра му, Хамерсли и докторът. Всички се спряха пред ужасното зрелище. Те дори и да искаха да спасят Урага, беше вече късно. Чуха се думите на Уолтър:

— Смърт на негодниците! — и преди някой да успее да произнесе макар една дума, двамата осъдени увиснаха между небето и земята.

XXX

Нашата драма завърши с поредната кървава сцена. Твърде много кръв! — ще кажат читателите. Но писателят не може да бъде отговорен за това, когато е писал само истината онзи, който се съмнява в неговата правдивост и е готов да го упрекне в излишна фантазия, нека вземе тексаските вестници от онова време и тогава ще му повярва.

Сега ни остава да кажем само няколко думи. Полковник Миранда, Адела, Хамерсли и доктор Просперо, придружени от Уолтър и Кули, отидоха в Съединените щати, в Кентъки.

Скоро след пристигането им стана венчавката на Адела Миранда с Хамерсли и на Уолтър с Кончита.

Но коя е тази млада и красива девойка, която с такива влюбени очи гледа дон Валериан? Това е сестрата на Хамерсли, която току-що се сгоди с Миранда.

Също тъй скоро, както едно време в безплодната равнина Ляно Естакадо се запалиха от взаимна любов сърцата на Адела и Франк, така сега се обикнаха Валериан и красивата сестра на Хамерсли, с която той се запозна при пристигането си в щата Кентъки.

Нека се пренесем в Ню Мексико, в този оазис сред огромна безплодна равнина, разположен тъй близо до Албукерке и тъй безкрайно далеч от всяка цивилизована страна.

На верандата на красива къща седи с цигара в уста щастливият и спокоен стопанин, полковник Миранда. До него са красивата му жена и Адела. Имението на Адела и нейния мъж Хамерсли се намира много далеч от тук, но те и двамата гостуват у полковник Миранда.

В имението на дон Валериан се засели и Уолтър с Кончита. Излишно е да прибавяме, че доктор Просперо не се раздели с приятелите си, с които понесе толкова страдания, и радостта и щастието на които сега споделяше.

От верандата се виждат около двадесет бели фургона, които съставляват кервана на Хамерсли. Коларите са се разположили

безгрижно на почивка, понеже бе настанало време, когато нямаше опасност от вражеско нападение.

Войната изчисти страната и развяващото се над нея ново знаме е символ на законност и справедливост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.